

ФЛАШ ГОРДОН

БИКЕ НАМ ПОТРЕБНА ПОМОЋ ДА БИСМО НАШЛИ МАЈКА У ЏУНГЛИ ОД АЛГИ!
РЕЈЕ! ЛУДИ У ГЊУРАЦКОЈ ОПРЕМИ! НИСУ НАШИ...

ФЛАШ! МОМЦИ! ТО ЈЕ ФЛАШ! НАШЛИ СУ НАС!
ДЕЦА КОСМОСА! РЕЈЕ! БУМ-БУМ! ШТА РАДИТЕ ОВДЕ? И ТО БЕЗ ШЛЕМОВА?!

НАПРАВИЛИ СУ ОД НАС ЛУДЕ-РИБЕ! ЈЕДНА ОПЕРАЦИЈА ДА БИСМО МОГЛИ ДА ДИШЕМО У ВОДИ...
ФЛАШЕ, ЛЕЗИ!

РАСТУРИТЕ СЕ! НЕКО НАС НАПАДА! ТРИНА...

КРАЉУ ТРИГОНЕ! НИЈЕ БИЛО ВРЕМЕНА ДА ВАС ПОЗОВЕМО! РАТНИЦИ С ПОВРШИНЕ НАПАДАЈУ НАШ ГРАД!
ЛАЖЕШ ЗАПОВЕДНИЦЕ! ТИ СИ ОТВОРИО ВАТРУ!

ДОНОСЕ НЕКУ РАЊЕНУ ДЕВООКУ!
ТРИНА! МОЈА КЊЕР ТРИНА!

ДОЛАЗИМО У МИРОЉУБИВОЈ НАМЕРИ! ОВУ ДЕВООКУ РАНИЛИ СУ ВАШИ ВОЗНИЦИ!
ТРИНА... КЊЕРИ!

РАНА ЈЕ ПОВРШИНСКА!
НАПАДНУТИ СТЕ ИЗ СТРАХА! МИ ВЕРУЈЕМО ДА ЋЕТЕ НАМ ВИ ИЗ ВАШЕГ СВЕТА НА ПОВРШНИ ДОНЕТИ РАТ И РАЗАРАЊЕ!

САД НИЈЕ ВРЕМЕ ЗА ПРЕВАЦИВАЊЕ! ЈЕДНА БОМБА ПАЛА ЈЕ У МОРЕ! ОНА МОЖЕ ДА РАЗОРИ ОВАД ГРАД... ЧИТАВУ ПЛАНЕТУ... АКО ЈЕ НЕ НАЂЕМО!
ВИДИТЕ? ДОНЕЛИ СУ НАМ ЗЛО!

КРАЉУ ТРИГОНЕ! СХВАТИТЕ, ЧИТАВА ПЛАНЕТА МОНГО ЈЕ У ОПАСНОСТИ!
БАШ КАО ШТО СМО СЕ БОЈАЛИ... ЛУДИ С ПОВРШИНЕ ДОНЕЛИ СУ НАМ НЕСРЕЌУ!

УЗАЈАМНО ОПТУЖИВАЊЕ НЕ ВОДИ НИЧЕМУ! ТРЕБА ЗАЈЕДНИЧКИМ СНАГАМА ДА ПОТРАЖИМО БОМБУ!
ДОБРО! ОДАКЛЕ ЋЕМО ПОЧЕТИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ... НЕ МОГУ ДА НАЂЕМ ПУТ ИЗ ОВЕ ТРАВЕ! УМОРАН САМ... ДА СЕ МАЛО ОДМОРОМ!
ОПАСНОСТ СТРАХОВИТ ЕКСПЛОЗИВ

КРОЗ ВЕКОВЕ

СТОЛИЦА ЗА КАЖЊАВАЊЕ

У 17. веку у Енглеској је била установљена нова врста казне за непоштене пиваре и пекаре, за жене озлоглашене као свађалице и торокуше, као и за све особе оптужене да се баве црном магијом, то јест да су вештице или вешци. Казна се спроводила помоћу једне столице — такву је нимало готово свако насеље — и то на разне начине. Понекад су откривеног постављали на столицу гологлавог и босоног и тако га провели кроз све улице или га пак одређено време држали пред ње-

говом сопственом кућом. У неким крајевима то кажњавање изгледало је друкчије. Пошто би кривца провели кроз насеље да би га сви видели, одвозили би га до најближе реке или баре и заједно са столицом загнурили га неколико пута у воду. Због тога су столице за кажњавање биле постављене на два велика точка — за вожњу по насељу и за лакше извлачење из воде. Столица је по правилу била од храстовог дрвета и имала је гвоздени појас да кажњеник, за време гњурања, не би пао. Али, и поред те заштитне мере често се догађало да кажњеник не преживи казну: умирао би од страха. Од врсте и озбиљности престапа зависило је колико ће пута кривац бити загнурен у воду.

Ова врста казне задржала се у Енглеској све до почетка 18. века. Последњи пут казна је била примењена 1817. године када је као „ноторна језичара“ на њу била осуђена нека Сара Лик из Леоминстера. Међутим, како је бара у коју су такви кривци загнуривани била готово пресушила, Сара Лик су на „столици за кажњавање“ само провели кроз све улице

У ОВОМ БРОЈУ: И што се догађа. Кроз свеш занимљивости. Тајанствена иустиња Гоби. Незајамћена зима. Пуш до њрве звезде 150.000 јодина. Како се смејете. Фудбал-славњеник

Ripley's

Веровали или не!

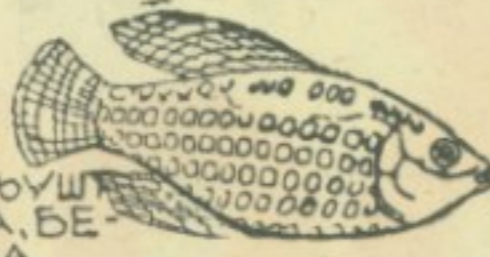

УПОРНА УДОВИЦА

КЕСЕР, УДОВИЦА ВИСОКОГ ЧИНОВНИКА БУЦРЕДА ИЗ КУМА (ИНДИЈА), 8 ПУТА СЕ БАЦАЛА НА ДОМАЋУ СВОГ МУЖА И 7 ПУТА ЈЕ КИША УГАСИЛА ВАТРУ — И ТЕК 8-ОГ ПУТА УСПЕЛА ЈЕ ДА ИЗВРШИ САМОУБИСТВО (1835)

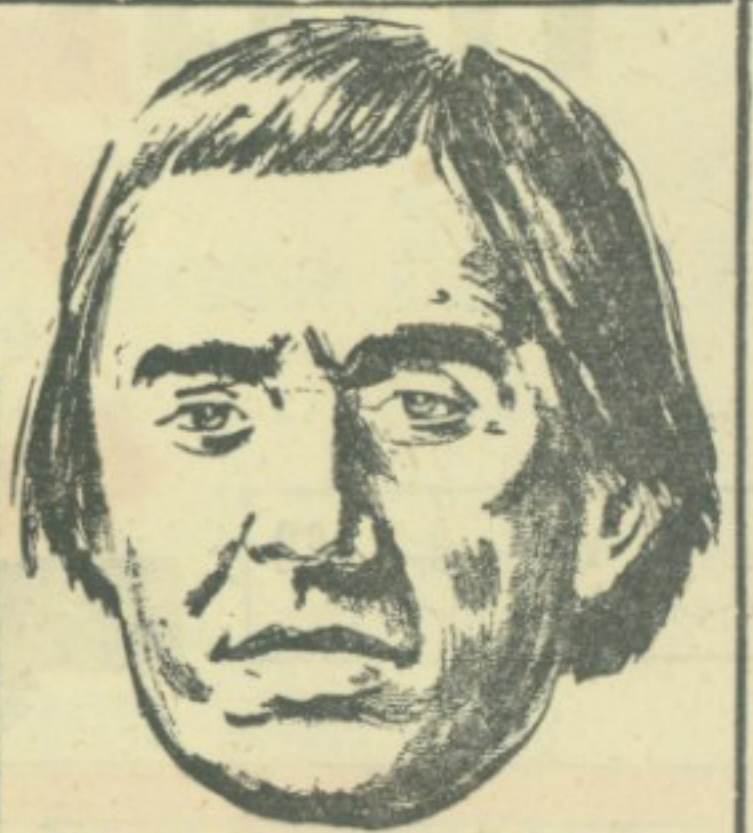
РИБА ЗАСТАВА

У ВОДАМА ФЛОРИДЕ ЖИВИ РИБА ЧИЈА ЈЕ КРЛУШТ ЦРВЕНА, БЕЛА И ПЛАВА

НАОПАКА ЛОЗА

НА ПЛАНИНИ ХИНДУКУШУ, У АВГАНИСТАНУ, ВИНОВА ЛОЗА РАСТЕ У ПУКОТИНАМА СТЕНА — ТАКО ДА ГРОЗДОВИ ВИСЕ И ПО 6 МЕТРА ИСПОД СВОГ КОРЕЊА!

КОНРАД КАСТОР

ИЗ БРУКС БЕЛА (САД) БИО ЈЕ ОТАЦ 27 ВОЈНИКА У АМЕРИЧКОЈ КОПЧЕНОЈ ВОЈСЦИ

СТЕНА-СЛОН

У БЛИЗИНИ МОНТРОУЗА (ШКОТСКА) ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ

ДИВЉА ПАТКА

ДОК СЕДИ НА ЈАЈИМА ЗАШТИЋЕНА ЈЕ ОД НЕПРИЈАТЕЉА ТИМЕ ШТО НЕМА НИКАКВОГ МИРИСА!

ДОСЕТИО СЕ

Један Енглец кад је као и сваке године хтео да поткреше своју ограду од живице, дошао је на оригиналну идеју да би себи олакшао посао: узео је пар штула, опкорачио живицу и „нафризирао“ је помоћу косачице за траву.

И то пред судом...

Један судија у Ахену стављен је пред тежак задатак да одреди „такоу“ за модрицу на оку једног полицајца коју му је задао један преступник. Чувар реда захтевао је новчану казну од 300 немачких марака јер је тако „намолован“ морао да иде на своје венчање. Судија је модрицу подвео под оцу ну „професионални ризик“ и досудио казну од 150 немачких марака.

Крив је и он

У Бечу су једног трговца на путу ка кући напала два пијанца и после жестоке свађе изударала га. На његово вапомагање допрчало је један полицајец и успео да ухвати једног нападача. Овога је бечки суд осудио због телесне повреде али ни трговац није прошао олако: морао је да плати 200 шилинга казне „зато што је главним виканем пореметио ред и мир грађана“.

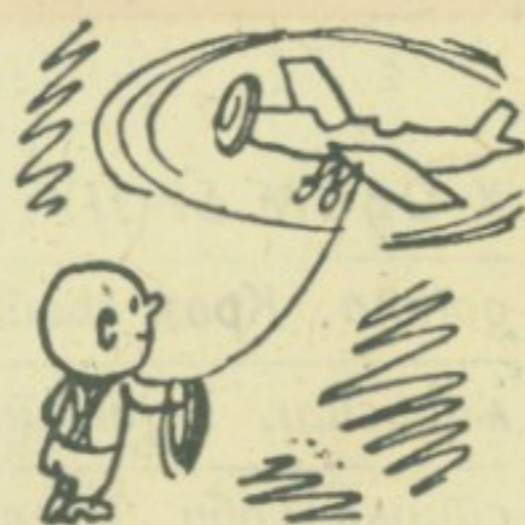
И ТО СЕ ДОГАЂА...

● Дим Гриспин стари „познаник“ полиције и су да у Перту у Аустралији, био је недавно осуђен на две године строгог затвора и двадесет брезових шиба. Међутим, судија је смео с ума да брезе не расту у Аустралији, а промућурни Гриспин није пристајао да се телесна казна изврши помоћу других шиба. Тада су брезове шибе телеграфски биле поручене из Енглеске одакле су стигле истог дана — авионом. Судска пре суда извршена је по свим правилима.

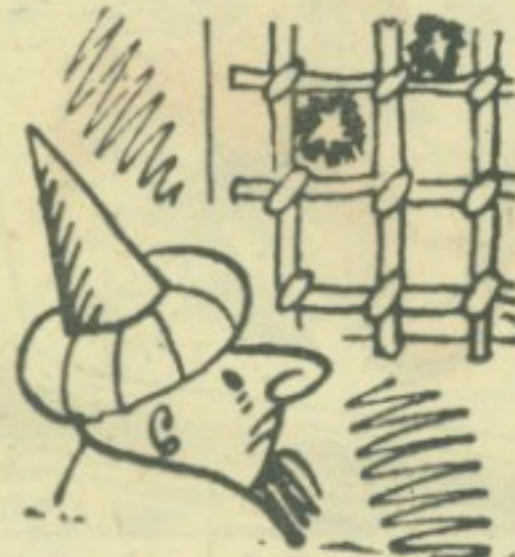

них сала у Бечу. На њему нема ни једне речи али је он сам по себи довољно речит: „Улаз у ципелама са високим потпетицама је забрањен“. Пре но што прекораче праг сале, жене треба да се одлуче: мо да или уметност.

● Случај се одиграо на аеродрому у близини града Орхуса у Данској. Један пилот спремао се да се успне у путнички авион

● Дворски астролог Саид Манзи, који је био затворен по наређењу краља Саудијске Арабије Ибн Сауда, пуштен је недавно на слободу. У тамницу је био бачен када је лични краљев авион претрпео удар у Алпима. Непузданом астрологу приписива-

ла се кривица да је немарно вршио своју дужност и да није благовремено, према звездама, открио да краљевом авиону прети опасност.

Суд је, прегресајући овај случај, донео соломоново решење: да се Саид Манзи прогласи за невиног јер је дворски астролог дужан да предвиди несреће не случајеве само у границама Арабије.

● Једна француска трговачка фирма специјализовала се у оригиналној привредној грани: изради играчака за животиње. Фирма израђује сваког месеца 100.000 мишева — ве штачких, наравно — за разоноду мачкама.

СКУП ВОЈНИК

Када је пре 15 година Енглец Џоџе Тејлор, веран ономе „буди војник и видећеш свет“ ступио под британску заставу, нико од његових претпостављених није ни слутио колико ће новца то стајати државу. Честити Џоџе није био само наредник него и отац деветоро деце и свуда где га домовина позове водио је он и целу своју породицу. Трошкове око сеобе и све што уз то иде плаћала је армија.

Под ударцем прописа

У Греноблу је један возач паркирао своја кола баш испод табле за забрану и прикачио на стаклу цедуљу са резима: „У банци сам да узмем новац“. Када се вратио нашао је на ветробрану цедуљу за плаћање казне уз примедбу: „Баш добро јер морате да платите казну“.

Осуђени бродови

Прекоокеански путнички бродови „Квин Елизабет“ и „Квин Мери“ осуђени су да плате по сто долара јер су у Њујоршкој луци пуштали густ дим. Казну је изрекао судија лучког суда и то по четврти пут за исту „кривицу“.

Кроз свет занимљивости

● Један грађанин Лондона има коња који је велики љубитељ пива. Пре сваке „вожње“ он обавезно попије бар криглу пива. Иначе коњ одбија да пође и враћа се право у коњушницу.

● У древном француском граду Оранжу појавио се феноменални полиглот. Иако има 21 годину већ је успео да научи 14 језика: фински, корејски, кинески, руски, чешки, дански, норвешки, немачки, шведски, холандски, енглески, шпански, италијански и португалски. Ги Бес — тако се даровити младић зове — сада учи јапански и вијетнамски и спрема за зарочити испит у секретаријату француског министарства иностраних послова.

● У Њујорку се појавила у трговинама нова дечја играчка: замак са духовима који се покрећу помоћу електричне струје. Чим се укључи мали мотор зачују се уздаци и звекот ланаца, а на прозорима замка појаве се минијатурни скелети.

● На јапанским приградским линијама створена је критична ситуација. Електрични возови који повезују Токио са околином понекад су толико препуни да је дирекција железница приморана да узме у службу снажне људе чија је дужност да угурају путнике у вагоне. Једна јапанска фирма пустила је зато у продају специјалне капуте за путнике железницом. Капути су сашивени од веома танке и „клизаве“ материје и у њима путници могу лакше да се угурају у вагоне и да се из њих извуку.

● Енглезима је досадила телевизија, тачније речено бесконачне рекламе које испуњавају телевизијске програме. Због тога су они размислили нову разоноду која је постала веома популарна. Разонода се састоји у томе да се дугме за мењање канала

врти све дотле док се на екрану не добије смешна, извитоперена слика. Ово је случајно открила једна фирма за оправке телевизора која је почела масовно да добија апарате са поквареним мењачима канала.

● Све донедавно говорили смо о пробама и узорцима обуће, одела, шешира, капа, али се није могло чути и о узорцима — готових фризура. Али, недавно је један фризер из америчког града Денвера и то изумео. Како се то ради? Веома једноставно. — Најпре се муштерији ставља тесна капица приљубљена уз главу која потпуно покрива косу. Затим се глава у капици снима, и то у гро-плану. Назад се на снимцима „пробају“ разне фризури које се доцртавају на главу у капици. На тај начин муштерија може да изабере фризуру која најбоље одговара њеном лицу и облику лобање.

ОРЛОВИ НАПАДАЈУ

Са аеродрома Ош у Киргизији, полетео је авион с товаром намирница и одеће за пастире који су се налазили са својим стадима високо у планинама. Када су се у низини већ показале кућице насеља Ој-тал,

вођа посаде Хамитов угледао је недалеко, на висини око три хиљаде метара, јато орлова који су тражили плен. Угледавши авион, јато је сложено полетело у напад. Пилот је почео нагло да се спушта, али је

један „нападач“ успео да оштети авион ударивши грудима о авионско крило. Међутим, пилот је ипак успео да атерира, отклони квар и настави летење.

Најлон слави 25. рођендан

Крајем октобра 1938. године јавност је била обавештена да је научницима успело да добију једно стопроцентно влакно које је добило име најлон. Иза овог саопштења стајало је 11 година лабораторијског и истраживачког рада једне велике екипе америчких стручњака.

Истраживачки радови по чети још 1927. довели су већ 1935. године до конкретних резултата, али су биле потребне три године, да би овај проналазак из лабораторије доспео у про изводњу. У почетку је најлон употребљаван само за четке, а касније за израду чарапа.

Макароне и хемија

Сваки онај ко је то покушао зна колико је тешко уре дити сопствену хемијску лабораторију. Као утеху истраживачима-аматерима, познати француски хемичар Антоан Болар одлучио је да конструише неколико хемијских апа-

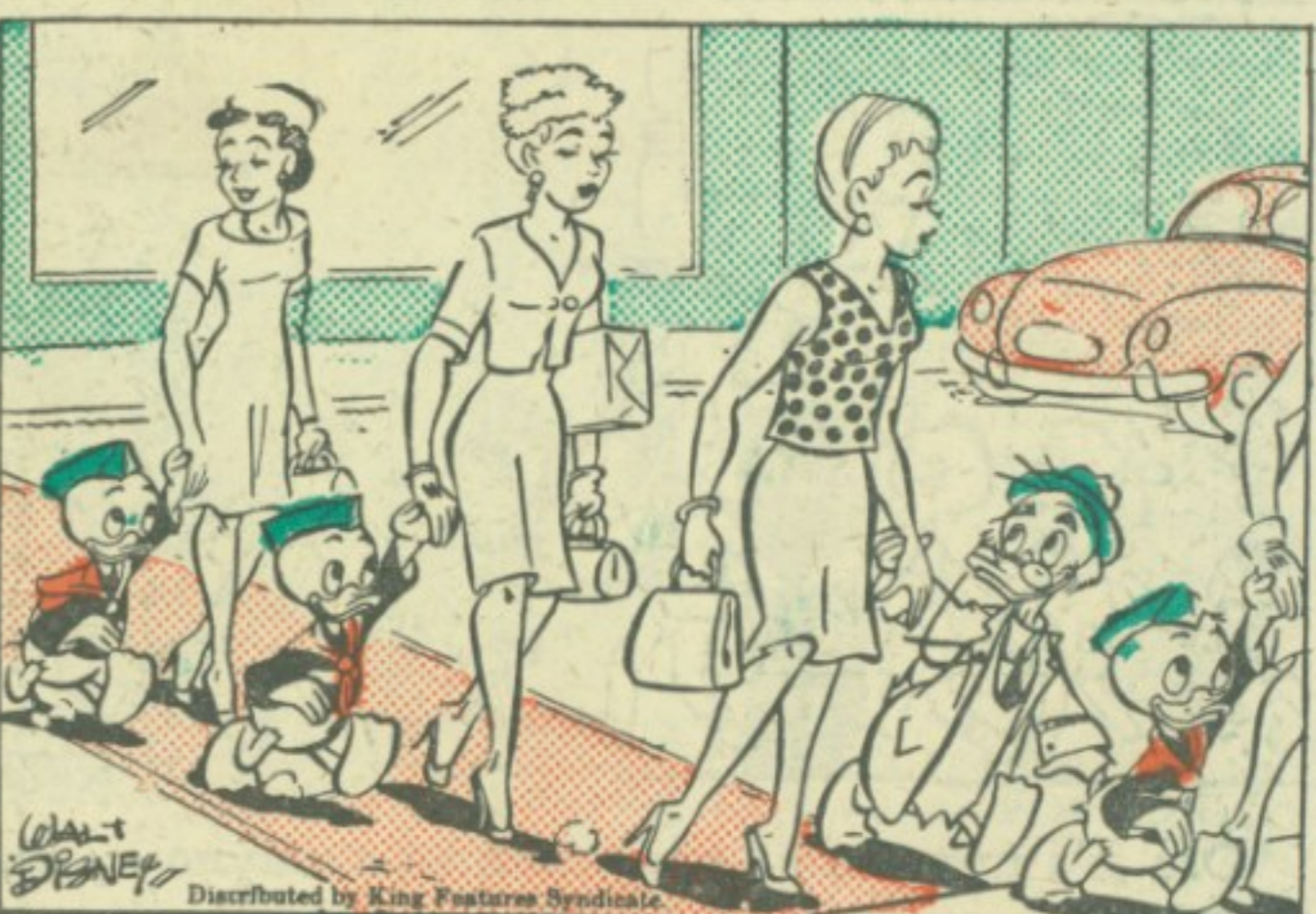
рата, и то од свима доступног материјала. Тако на пример, уместо стаклених цеви он је узео макароне и пошто их је размекшао у врелој води, давао им је потребан облик. Да се макароне не би распале од дејства киселина и других хемикалија, он их је облагао парафином.

Свашта на свету

Један 48-годишњи књиговођа у Бостону хтео је по сваку цену да сазна колико капи воде садржи једно ведро. Цео свој годишњи одмор употребљено је на то да ведро, кап по кап, пуни пипетом. По сле десет дана ветро је било тек до пола пуно а књиговођа је добио живачни слом.

Како се келнери такмиче

У Пирмасену је један италијански келнер учествовао на интернационалном такмичењу келнера на коме је било представника девет нација. Требало је што брже прећи стазу од хиљаду метара са послужавником пуним чаша. Италијан је први између 60 келнера стигао на циљ и добио прву награду: четрнаестодневно путовање по Италији.

ИЗА ОВЕ ПЛАНИНЕ ПОЧИЊЕ МИСТЕРИОЗНА ПУСТИЊА

НЕКАД КАЖЕ ЛЕГЕНДА, СВИЛЕНИ ПУТ ЈЕ ПРОЛАЗИО КРОЗ ПУСТИЊУ ГОБИ.

ГОБИ ИЛИ ШАМО

Гоби или Шамо је велика каменита и песковита пустиња у највећој ували великог платоа Монголије. Од истока до запада има 3.000 километара песковитог тла, а од севера до југа 1.900. То је огромно пространство пусти и тужно, оживичено на северу планинама Алахан, на истоку и југу Кином, на југозападу баруштинама Лобнора одакле се шире туркестанске пешчаре.

За Гоби се може рећи да је свирепија земља у којој „спавaju“ азијске Помпеје исподуна које носе пешчане буре. Научници кажу да је Гоби највеће гробље преисторијских мастодоната и најмистериознија пустиња на свету.

Колико је ова пустиња видела драма и страшних несрећа! Ове земље централне Азије биле су формиране још на прелазу из палеозоику у мезозојик — пре неких 200 милиона година. У доба јуре ту су биле баруштине, а за време креде огромна подземна језера у којима су живели данас ишчезли динозавски рептили. Језера су постала лагуна, затим су се уздигле планине а воде су пресохле

и у плитким увалама. Дуго времена после тога — све до почетка историје — човек који је ту живео од најстаријих времена остао је везан за ова проклета места, чувајући путеве и оскудна изворишта полуслане воде обележавајући их ковчезима и побожно их преносио следећим генерацијама.

Јаја диносаура

Од прошлог века нарочито, научнике и истраживаче је почета да интересује тајна ове пустиње. Почетком 1900. године руски пуковник Козлов је открио мртви град Ноа-Ула и његове античке гробове у чијем је суседству некад била кинеска фабрика свиле и лака, иранских украса и грчких ткањина које су догле стигле „степским путевима“.

Али су тек америчке експедиције Ендрјуа и Чепмена — које су боравиле у овим крајевима између 1925. и 1930. године — откриле „златне руднике“ светске палеонтологије. Одједном су пронађени у песку скелети протоцератопса, тритилодонса, балухитериса, и тако су после „ожиљени“ у музејима ови фантастични становници пустиње од

пре неких десетак милиона година. Бронтосаурима, диплодокусима од 20 до 25 метара, диносаурима свих врста, песак је постао огромно гробље у коме су амерички научници поред њихових костију пронашли и јаја. Два јајета која су доживела епоху радија садржавала су ембрионе ових животиња. Дотле још није било начињено овакво откриће.

Једна совјетско-кинеска експедиција је 1961. године донела 100 сандука фосила. Међу овима је најдрагоценији био један скелет изванредно сачуваног анкилосаура, неке врсте динозавске корњаче 2 метра високе а 4 до 5 метара дугачке коју су назвали „пузећи тенк“. Овај диносаур живео је пре 80 или 100 милиона година. Научници су донели такође двадесетак скелета орнитомола, диносаура са чељустима у облику пацјег кљуна, остатке карнисаура, динозавских носорога, археомерица, предака наши, једена.

Југозападни део пустиње Гоби је остао до почетка о-

вог века загометка за све географе. Ту се на стотинак квадратних километара налазе баруштине Лобнора, „мору пуног трске“ како су га некад звали. Река Тарим која се сав

Клима оштро континентална. Летње температуре пењу се до плус 45 степени у хладу, тле се загрева до плус 70 степени, док мразеви у северном делу Гобија достижу 40 степени испод нуле.

У високим пределима пустиње биљни свет је разнолик — траве отпорне на сушу — а у долинама и клисурама има бреза и разног жбуња.

Од животиња се могу срести: дивље камиле, дивљи коњи и неколико врста антилопа. У планинама Цаган-Бого очувао се гобијски медвед.

испод нуле зими. Сличне климе вероватно нема нигде. Међутим, сплавари имају право. Пре више од 2000 година оазе северно од Туркестана — исушене данас саму-

11 метара дебела у чијој се средини налази... пирамида. Понегде гробље исушеног дрвета које се распада јер је песак унио сву воду реке. А над целом овом пустињском „Помпејом“ влада страшна тишина напуштености.

Лу-Лан, поново пронађени град

До најдрагоценијег открића у овој области дошао је Свен Хедин, пронашавши Лу-Лан, престоницу земље Лоб.

Препознао ју је по јако старим кинеским текстовима а њена важност је огромна јер се положај многих градова могао одредити само према њој. Али се не може реконструисати како је изгледао тај град на близу 500 км простора.

У овој земљи где „скелети“ стогодишњака-јабланава опртавају корита некадашњих река и језера, Свен Хедин је ископао оно што је остало од кућа Лу-Лана. Пронашао је драгоцене документе из око 300. године наше ере. Извесне од њих — праве исечке живота тога времена — писао је један трговац из Лу-Лана који је превозио пошту до Са-Чуа.

Како је какактизма изненада задесила овај град, вероватно се никад неће сазнати.

Као доказ да су ту заиста постојали ови мртви градови, служи пут кроз пустињу Гоби у којој је човек свакако имао своје место.

Догађаји су се у то неодређено време смењивали вртоглаво. Већ када се из Индије 645. године враћао један кинески ходочасник и пролазио овом земљом нашао је у њој само руине, које и сада спавају на песку и испод њега.

МОДЕРНИ ИЗГЛЕД ПУСТИЊЕ ГОБИ: ОВДЕ СЕ ТРАЖИ ВОДА.

ва са планина Хуен-Лон описује широк лук од 2200 километара око туркестанске пешчаре и ту се губи.

Највећу тајну истраживачима представља то што Лобнор не могу никад да нађу на истом месту. Рус Пржевалски је 1885. године на једном месту нашао на водени „покривач“ тако широк да се није могла сагледати друга обала. Међутим, 1896. Швеђанин Свен Хедин је на том истом месту нашао само неколико дубљих бара, док је на другом удаљеном месту — видео како излази вода из тла у великим клубуцима и приметио да се ту за недељу дана створило језеро од 50 хектара.

Свен Хедин је открио тајну Лобнора: у овом потпуно равном пределу где страшне пешчане олује непрекидно премештају ток воде, „море од трске“ је једна „скитајућа водена површина“, језеро-селица, које осцилира као часовник између два басена удаљена један од другог 200 километара.

Термометар вртоглаво пада на минус 40°

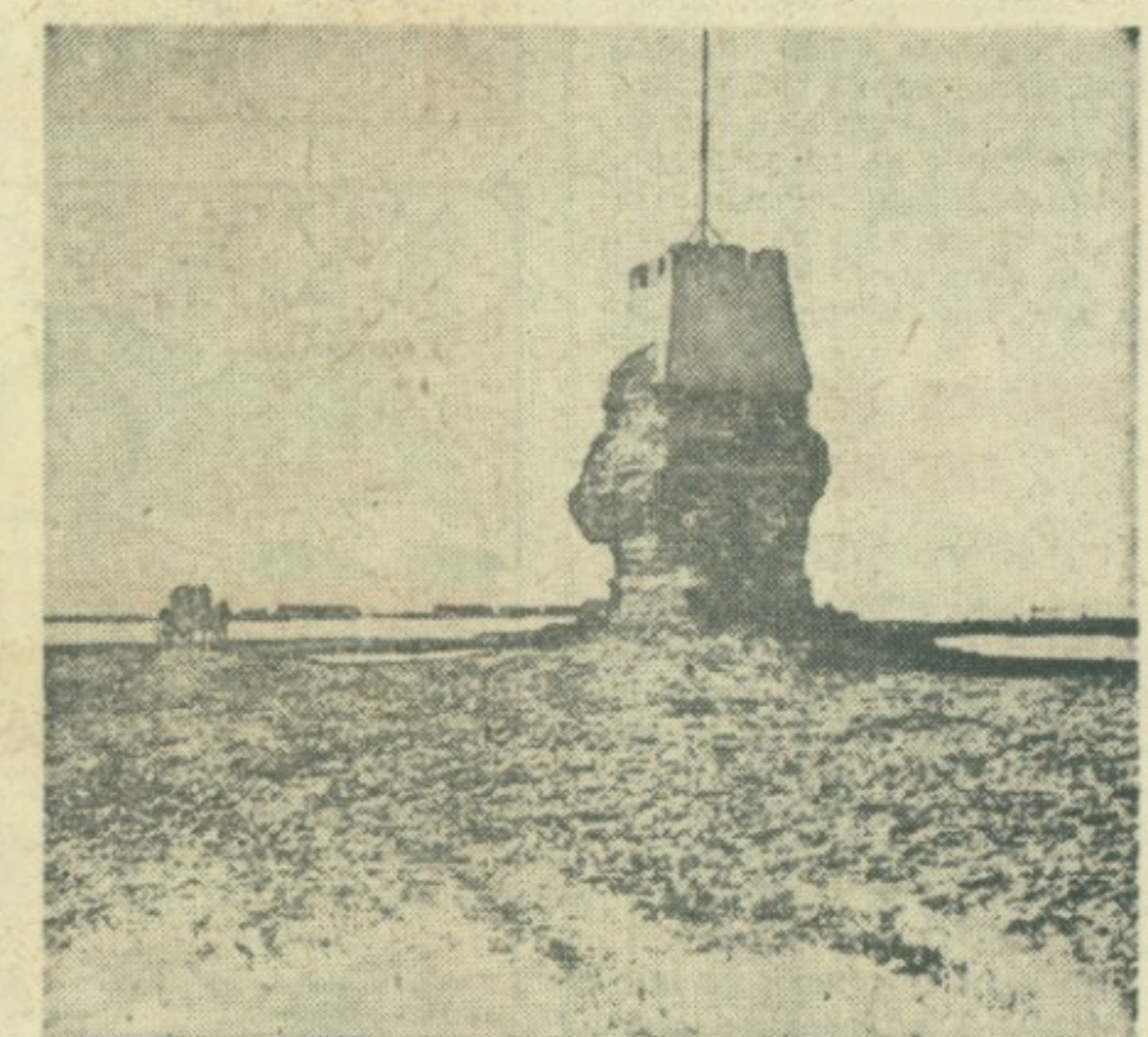
— Али, где живи човек у овом огромном пешчаном мору у коме „скитајуће“ воде Лобнора раздвајају Туркестан од Гобија.

Стари сплавари док гурају дуж обале реке или барама своја оборена стабла топола, одржавају већ хиљадама година једну легенду. Некад, кажу они, свилени пут је пролазио овуда за Са-Чу и Пекинг. Било је поља, дрвећа и људи у овим мртвим пределима где једино сада ветар урла и где температура прелази од 40° у хладу за време летњих дана до најмање 40°

мом (врћим, загушљивим ветром) биле су некад најстарије Индоевропљанима са плавим очима. Говорили су језиком „тохарниен“, неком врстом заједничког језика Словона и Келта. Хиљаде кинеских каменова, сличних нашим каменовима-међацима сведоче о постојању старог пута.

Ту има мртвих градова: Такла-Маклан, који се налазио на простору од 4 км²; Кара-Дунг Кова-Шар, чија глинена ограда висока 6 метара и куле још доминирају пустињом. Покаткад ветар, носећи песак, оголићује старе канале за наводњавање...

Споменици поред путева означавају да су ту постојали градови: овде једна кула од 31 метра у обиму; тамо на једном брежуљку седам других кула, ту опет ограда од глине

РАЗЈЕДЕНО ПОСТОЉЕ ОВОГ ХИЉАДУГОДИШЊЕГ КАМЕНА МЕЂАША ЈЕ ДЕЛО ПЕШЧАНИХ ОЛУЈА.

ДА ЛИ СТЕ ПАЖЉИВИ?

Ова два цртежа, на први поглед потпуно су иста, разликују се у девет појединости. Покушајте да их откријете.

»СПЕЦИЈАЛНА

СВАКЕ НОВИ ЛУДИ ИЗ СПЕЦИЈАЛНЕ ГАРДЕ МАЈКЛА МАРФИЈА ПРЕОБРАЖАВАЈУ СЕ У МИРНЕ ДОМАЊИЦЕ И ДОСТОЈАНСТВЕНЕ МАТРОНЕ. УСПЕХ НИЈЕ ИЗОСТАО: 250 ХАПШЕЊА ЗА НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ.

Грађани Њујорка могу сада ноћу да попију своје пиво и у најозлоглашенијим четвртима града: Комесар Мајкл Марфи блинд њиховом сигурношћу. Његова „специјална гарда“ брине се о томе да касни гости сигурно стигну својој кући.

Када су 1959. учествовали на пади на улицама, Марфи је окупио своје највештије сараднике. За округлим столом родно се план за стварање специјалне чете од 250 људи. Отада је кроз забитне мрачне

улице од шест часова по подне до два ујутру крстарила чета тешко наоружаних, у борби испробаних полицајаца. Ускоро се у гангстерским круговима прочуло да је непожељно имати посла са Марфијевом гардом „чврстих људи“. Нарочито око један час после поноћи, дакле у

„главно радно време“ њујоршког подземног света — вратио се у улице чудан мир.

Овај успех довео је инспектора на идеју да створи још један „тим“ добровољних помагача који ће потпуно слити гангстере. Поред уобичајеног „алата“ — пиштоља и лисица — марљива гарда о-

ГАРДА»

КОМЕСАРА МАРФИЈА

бавља своју тешку службу у женском оделу! Ко би слутио да се у некој мирној домаћини скрива препреден полицајац?

У најновије време, ноћу, улицама и улицима Њујорка крстаре чудно опремљене сподобе. Појављују се час овде, час тамо — увек у другој, специјалној гардероби. Има ту перика које одолевају ударцима и убодима, пуловера које не може да пробије метак и сукања са тајним цевима за пиштољ. Овој опреми не сме да недостаје ни руж за уста, ни квасна за пудер као ни танке перлон чарапе и ципелице са штиклима!

ПАС-млекација

Када је неки Вилфорд из Скарбороа у Аустралији причао за столом у кафани како његов лабрадорски пас Џорџи свако јутро доноси из трговине корпу пуну флаша млека и с њом прелази преко ограде врта а не проспе ни једну кап — нико му није веровао. Међутим, овај паметни пас стварно свако јутро односи трговцу празне флаше, доноси кући пуне и брижљиво их оставља код фрижидера.

Тајна крокодилских суза

Узрок суза код крокодила лежи у томе што су код ове животиње по својој намени различита нервна влакна тесно повезана. Овај закључак, до кога су дошли лекари, разјаснио је стару легенду о ли-

цемерју крокодила, који лије сузе над својом жртвом.

Лондонски лекар Холдинг-Вул предузео је да испита једно необично обољење: неки његови пацијенти жалили су се да за време сваког obroка плачу и да тај плач не могу ничим да спрече. Сви они су недуго пре тога прељезали парализу нерва лица.

Та парализа, како је објаснио Холдинг-Вул доводи до дегенерације нерва лица. Тежећи да некако компензирају његову неактивност, њему суседни нерви пљувачних жлезда почињу да пружају мале нервне завршетке. Ти завршетци сједињују се са сузном жлездом образујући нов рефлекторни лук. На тај начин сваког пута кад болесник седне да једе код њега истовремено почињу појачано да раде пљувачне и сузне жлезде и он не може да задржи сузе.

Пажња, динамит!

Пошто му је густ аутомобилски саобраћај сметао јер су га аутомобилисти стално прстизали, дошао је Френ Вилијамс из Билстона у Енглеској, на идеју да своја кола на неки начин обезбеди: на задњој страни кола написао је великим штампаним словима: „Пажња! Динамит! Одржавати растојање!“ Отада је Вилијамс и у најгушћем саобраћају поштеђен од судара.

Чудни Чарли...

Лондонски улични чистач Чарли Тобин који је прошле јесени после дугогодишње штедње о свом трошку отпутовао у Москву да испуни своју давнашњу жељу да чисти Црвени трг, позван је сада на десет дана у Њујорк да и тамо испроба градске уличне метле. Управа градске чистоће у Лондону дала му је нову униформу са градским грбом, специјално начињену за посету Америци.

Утакмица лифтбоја

Прву трку са лифтовима на свету приредили су лифтбоји у Емпајер стејт билдингу, највишој згради света. На знак за старт притиснута су дугмад у лифтовима који су стреловито полетели у вис и — сви су дошли на циљ у исто време.

Труба на штапу

Бивши просветни саветник Антоан Гајар одговарао је пред судијом за саобраћајне прекршаје у Паризу „што је на свој штап монтирао аутомобилску трубу и употребавао је у пешачком саобраћају“. Судија га је казнио с мотивацијом да су аутомобилске трубе у пешачком саобраћају неумесне јер он себи трубењем насилно ствара првенство пред осталим пешацима.

каџешанова књи

ПО НОВЕЛИ
А.С. ПУШКИНА

Корисна досетка

Дејвид Џонс из Пула у јужној Енглеској научио је свога вучјака Кинга да проналази лопте за голф које су при игри изгубљене. Затим их је упола цене продавао играчима голфа. Приход, који је само прошле године износио око 100.000 наших динара, иде у корист једног удружења ратних слепих инвалида.

„Осетљиви“ голубови

Неки италијански научници мисле да извесне птице могу да лете — служећи се снагом која настаје услед земљиног обртања. Опити вршени са неком врстом електроенцефалографа и једним платом који се окретао у круг показали су да голубови писмоноше реагују и на најмање промене у убрзању, док обични голубови то уопште не осећају.

И под земљом „бусола“

Геолози из Казахстана у СССР-у су конструисали једну подземну „бусолу“ која омогућава да се савсим тачно означи лежишта угља и минерала тек откривених бушењем.

Помоћу ове бусоле су геолози већ одредили компликовани састав басена каменог угља и два слоја са више руда метала.

Гравитација и раст

Два америчка истраживача су уверена да промене настале у полу гравитације утичу на раширење живих бића. Опити које су ови научници вршили на корњачама показали су да ако се оне подвргну већем убрзању развијају се све теже и спорије, док под дејством слабијег убрзања оне за два месеца двоструко порасту.

Свега три за цео град

Совјетски техничари су недавно испробали нову „сијалицу“ велике јачине, од 300 кв, начињену од дугачке стаклене трубе испуњене плазмом ксенона у којој кружи струја. Јачина такве лампе износи 15.000.000 свећа а светлост може да допре до 500 па чак и 1000 км. Три или четири овакве лампе, постављене високо, биле би довољне да осветле веће насеље.

У неким селима Немачке, одсеченим од света, улице имају поларни изглед. Школе су затворене а снег је нападао у великим наносима.

У Енглеској су јелени умирали од глади и прилазили су деци која су им давала храну.

Почела је половином децембра, а мраз је трајао све до половине марта, па чак и дуже у неким областима. У читавој Европи од Шведске до Сицилије нападао је велики снег. Ђуди су могли да прелазе преко слећене Марне, Темзе, Дунава, Рајне и готово свих европских река. Стотине села било је потпуно одсечено од осталог света. У Енглеској је једна фарма остала усамљена пуних 70 дана.

У Шкотској је нападао толико високи снег да се по њему могло ходати као по површини стогодишњих ограда а један човек је на крову своје кућице нашао залуталу овцу.

Срушила се једна стена из неолитског доба, висока седам метара и тешка 26 тона која је ту стајала пуних 4.000 година. Мраз је слепо у ком пактну стену гомилае ситног шљунка које су стајале поред друма за оправку, тако да су људи били приморани да их раскрваљују паром. У Француској су се по насељима појавили курјаци после 50 година. У централној Италији један чопор вукова, који је сишао у село сладно се убијеном овцом и зауставио пуна три сата сав саобраћаја. Било је преко 2.000 жртава од капи, поплава и других несрећних случајева. Међутим, и поред несрећа, ова чудна зима донела је неким и радост — покрила је сне-

ПРОШЛА ЗИМА ЈЕ СВАКАКО У ОВОМ СТОЛЕЋУ БИЛА НАЈОШТРИЈА У ЕВРОПИ.

ЗИМА

ПОРЕД ТОГА ОНА ЈЕ БИЛА НАЈДУЖА, НАЈХЛАДНИЈА, НАЈУБИТАЧНИЈА И НАЈТРАГИЧНИЈА.

КОЈУ ЕВРОПА НЕ МОЖЕ ДА ЗАБОРАВИ

гом области које га готово никад нису виделе. Свет се грудвао у Каприју, скијао се покрај саме морске обале у Барселони и Марсеју.

То је била заиста једна од најчуднијих зима. У Енглеској су земљорадници пијуцима вадиле из земље шаргарепу. Слој снега био је толико дебео у Швајцарској да су вращи и пси спасиоци морали да беже у топлије пределе. Забележено је и ово чудо: једне недеље у јануару одронило се земљиште и затрпало 62 куће у малом грчком селу Микро Хорло од чега је погинуло неколико лица.

Раније зиме, у доба петролејских лампи и једрењака, биле су можда и оштрије. Али у та времена без електрике, кад су железнице и индустрија биле слабо развијене, зиме нису изазвале толике поремећаје. А прошле зиме хладноћа је добила размере праве катастрофе. Због великог снега и леда биле су прекинуте све везе. Вагови натоварени угљем и горивом за индустрију нису идељама могли да се крећу, тако да су многе фабрике морале да обуставе производњу.

Парне локомотиве у којима се резервоарима вода смрзавала, биле су избачене из употребе. Три међународна воза остала су непокретна на грчко-турској граници пуна три дана а прозобли путници

су ноћивали у суседној шећерани.

У Енглеској се, једно време, 153.000 километара друма није могло користити због великог снега. Стотине камиона остало је на путу а возачи су палили ватре у нади да ће растопити замрзнуто уље. У Лондону су били ретки аутобуси и такси, а канте за ђубре гомилале су се по тротоарима. Млазевни фонтане на Трафалгар скверу, постали су дивни кристални украси.

Европу је стајао преко милијарду франака принудни застој у фабрикама и другим предузећима и установама. Енглеска осигуравајућа друштва су морала да исплате око 16 милиона фунти стерлинга за штете: пожаре због експлозија гаса, оштећења кућа због прскања канализационих цеви као и за многе друге незгоде.

Биле су погођене све границе привреде: обустављена је свака изградња. Земљорадници су изгубили милионе због уништења усева (зимске пшенице на северу, поморанци, парадајза и осталог поврћа на југу), не рачунајући губитке у стоци, уништење винограда и хиљаде хектолитара млека које је просипано због немогућности испоруке. Санте леда у норвешким фјордовима, у смрзнутим холандским каналима велике олује нанеле су огромне штете

рибарству. Угинуло је више од половине каменца у Европи а да се то надокнади треба више од пет година.

Међутим, ова ужасна непогода развила је најлепше људске особине: срдачност, доброту, солидарност, до те мере да су се појединци излагали смртној опасности да би помогли другима. Сви су гурали кола кад се локуаре, сви су рашчишћавали снег, сви су давали уточиште суседима чији су домови били поплавени због прскања водоводних цеви. У близини Хага један полицајац је до гуше ушао у ледену воду да би спасао један брачни пар који је понела ледена санта. Један продавац млека у Енглеској преваливао је сваког дана по снегу 3 километра пешкице да би однео млеко једној болници.

Многи лекари су пешкице прелазили километре да би указали помоћ тежим болесницима. Један француски лекар није могао да издржи овако велики напор и умро је баш кад је прегледао пацијента због кога је дошао.

Сељаци су пијуцима кричили пут кроз снег да би притекли у помоћ угроженима. Два аутобуса са ђацима била су затрпана снегом и савесни људи су их спасили од сигурне смрти. Шездесет сељака су стигли на време да ослободе од снега једна болничка кола која су преноси-

ла човека са преломљеном кичмом.

Међу највеће хероје треба убројати пилоте хеликоптера који су летели и дању и ноћу изнад једне угрожене области, из које је вирио једино ирквени торањ и фабрички димњак. Бацали су храну и лекове. Хеликоптери су на један узвишени плато спустили 11 чобана са пима да би спасли упола смрзнуто стадо. Бацали су тоне сламе за овце и тоне хране за живину.

У једном малом месту у Енглеској кад је једна жена изашла из пекаре носећи у корпи хлеб и кифле напало ју је једно велико јато гладних голубова и појело сав хлеб. У једном данском граду дечаци су организовали биоскопске представе и као улазницу тражили комад хлеба. На тај начин су сакупили преко 600 килограма и нахранили лабудове.

У Европи је забележен први покољ оваца од глади и зиме. У Грчкој и Италији оне су биле жртве вукова. У Шпанији и Италији због поплава су бежале ка мору.

На стотине јелена нађено је у снегу угинулих од глади и зиме. У Швајцарској су дивокосе силазиле са својих стена и постајале жртве грабљивца или ловаца. Отуда је забрањен лов на дивокосе и у Швајцарској као и у осталим земљама Европе.

Једино су ђаци уживали

што је пао велики снег због неочекиваног распуста. Хиљаде школа, чак и у великим градовима, биле су недељима затворене. У Данској је једна девојчица пала са другог спрата на снежни нанос и остала неповређена. На аеродрому у Лондону снег је угазио ватру која је избила у близини једног авиона.

Дебео лед послужило је да се на 200 километара канала и језера у Холандији организује познати маратон клизача. То је огледање воље и издржљивости као и вештине, али ово такмичење је било једно од најзубудљивијих. Од 10.000 учесника, на циљу су стигла свега 72. Снежне олује, јака хладноћа и лош квалитет леда приморали су велики број учесника да одустану од даљег такмичења. На циљу се скупила велика маса снега.

После великог снега дошло је до тољења које је претило да изазове поплаве и клизање земљишта. На полуострву Соренте у Италији, једно село је било уништено од бујице блата и камења. У Шпанији су биле још веће штете у месту Пуенте Генил где је река однела велики гвоздени мост — понос града, уништила половину фабрику конзерви, чупала дрвеће из корена и односила кровове кућа.

То је била зима коју ће људи дуго памтити, како по њеној живописности тако и по трагедијама које је изазвала.

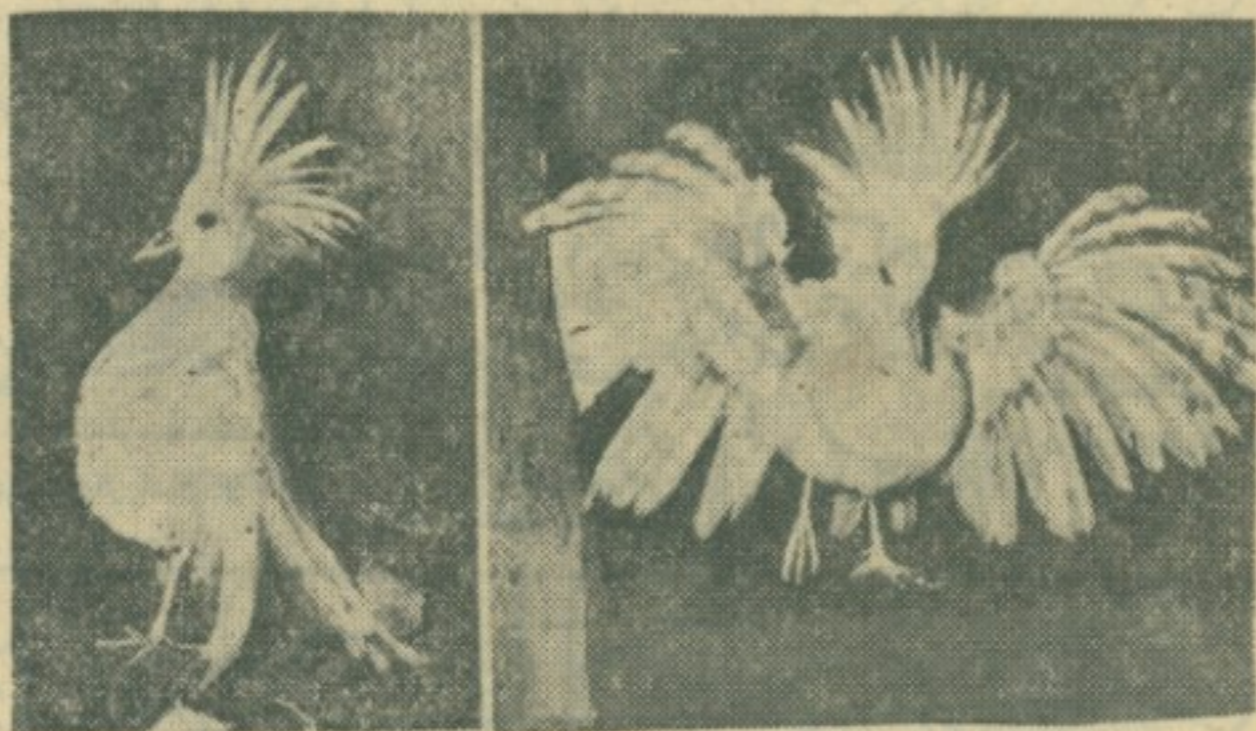
ДОЈАДИАО МУ

Једном белгијском ресторатеру је дојадило што му стало нестају кафене кашчице. Зато је патентирао шољице за које оне нису ни потребне: кад гост спусти коцку шећера у кафу и повуче мали клип на доњем делу кафа у шољи ће се сама промешати и шећер у њој растопити.

ГЛУВИ КОСМОНА УТИ

По мишљењу доктора Леонарда Елстада, пред седника колеџа Халоде за глуве, могућно је да један од његових питомца буде први амерички космонаут који ће кренути на Месец.

Радови на припремама глувих за космичке летове спроводе се већ у америчкој школи за медицину ваздухопловства у Пенсаколу, у америчкој савезној држави Флориди. Наиме, у тој школи била је први пут примењена погодност неких глувих за професију космонаута. Бестежинско стање и нагла узбуђења имају готово незнатно дејство на нервни систем глувих.

КАГУ
птица
која лаје
а не лети

Кроз тропску шуму која се простире у већем делу Нове Каледоније, одјекне у праскорорје необичан крик, нека врста храпавог лајања које поремети умилно понање сложеног птичјег хора.

Тај крик се може чути само у Новој Каледонији јер тамо живи једна јединствена птица са ђубом на глави, велика као фазан, коју домороци називају кагу. Пепељасто-сиво перје прошарано јој је црвеним пругама, а снажан кљуи дугачак четири до пет сантиметара.

Кагу раствори своју ђубу кад се уплаши и тада заблеста у својој пуној лепоти, али то траје само тренутак јер одмах ишчезне у шипрајку. Та необична птица не уме да лети али бежи лупајући крилима и ниједног тренутка се не одваја од земље. Ако се осети тешко угрожена и није у стању да се спасе, она сакрива главу под крило.

Ова птица изумире јер је лак плен шумских месождера који је немилосрдно тамане. Доживеће исту судбину као и велика птица дронте или додо коју је на острву Маурицијус видео један холандски морепловац 1598. године. Дронте није летео као ни кагу али је био мање елегантан од њега. Још једино у европским земљама постоји неколико примерака дронтеа.

Птица кагу се налази на грбу становника Нове Каледоније.

СВЕ ВЕЋА ПРОИЗВОДЊА ТРАНЗИСТОРА

За шест година је производња ручних радио-пријемника са транзистором повећана у Француској од 160.000 на 2.500.000. Однос ових апарата

према обичним радио-апаратима са лампама, раније је износио 10% а сад се попео на 92%.

ЗА НЕУРЕДНЕ ДОМАЋИЦЕ

Предузеће градске чи стоје у Санкт Хелени, малом месту у Енглеској, писмено је опоменуло једну младу домаћицу што баца смеће на ледину иза куће, и ускопо је од ње добило овакав одговор:
„Ваше канте ми се чине сувише лепе да би се у њих бацали отпадци“. После овакве похвале она наравно није осуђена да плати казну.

РЕЧНИК

„Љутићих израза“

Обично се каже: псује као кочијаш, али кочијаше су заједно са променом превозних средстава наследили во зачи аутомобила. Приликом саобраћајних незгода чују се најразноврсније речи на свим језицима а за оне који већ више не знају како да искале свој бес припрема се приручник у коме ће бити сабрани сви изрази „дневних во зача аутомобила“. Израдом овог интернационалног речника бави се белгијски филолог др Брије.

ДА ЛИ СЕ СМЕЈЕТЕ:

**ХА-ХА
ХИ-ХИ
ХУ-ХУ**

НА СИГУРНОМ МЕСТУ

Овај фазан се склања баш дара Ерла Гремлинга из Дустаме у САД, и ту остаје и опасност: на цев ловачке пушке. Најбоље се осећа баш онда када овај уз снажан пуцањ гађа његове пернате другове — на пушци свога господара.

»Музичка« писаћа машина за слепе

У Сједињеним Америчким Државама патентирана је нова такозвана „музичка машина“ за писање која омогућава да се куцање научи ухом, уместо додиром. Сматра се да ће овај проналазак бити користан нарочито за слепе. Јер, кад се откуца једно слово или један знак чује се одређена музичка нота, а откуцавањем једне реченице или једног пасуса „компонује се“ одређена комбинација тонова.

ле делује као унутрашњи регулатор.

Додуше ови „психолози смеха“ наилазе на огорчене противнике међу козметичарима који би највише волели да смењ потпуно ишчезне са лица жена — јер им ствара боре.

Да би одолео тешкоћама нашег урбаног живота и савладао депресије које му отежавају живот, човек треба да негује само позитивна осећања и то једноставно — помоћу смећа.

Данас не тврде бадавца психолози да човек који се смеје има много више од живота и да добро здравље прилично зависи од вибрирања његове дијафрагме. Другим речима: смењ је велика срећа само чо веку поклоњена и зашто да пропада неискористљена?

Познато нам је да од свих живих бића једино човек има способност да својој веселости да одушке у смењу. Данас је у науци познато како се „чисто технички“ човек смеје. За смењ постоји центар у мозгу, такозвани „центар смећа“. Када чујемо добру шалу њене речи допиру преко уха и слушних живаца до центра за слух у мозгу. Али тиме још није све свршено. Дотле смо чули само шалу или видели веселу згуду а сада тек наш увежбани мождани апарат регује на оно смешно — схватамо поенту шале и наједном осетимо да морамо да се смејемо јер не можемо друкчије. Мишићи за смењ на нашем лицу се покрећу, уста се отварају и дубоко удишу ваздух који им је потребан, плућа се надимају удишући и у томе учествују и мишићи је-

„Ха“ представља смејање нормалне и здраве особе. „Хе“ је смејање разнежених особа које саме себе присиљавају на смењ а у ствари им није до тога.

„Хи“ је смењ људи који се према својој околини односе иронично или саркастично. „Хо“ је смејање оних који не само да се радо смеју него и уживају у добром јелу и пићу.

„Ху“ је смењ при коме се подвизује од радости, који означава нарочито веселе тога момента.

Лекари су се већ — што је слабо познато, детаљно бавили „феноменом“ смећа. Сваки лекар зна да смењ представља најбољи лек, а данас неки стручњаци сматрају да је смењ важно заштитно средство против заразних болести.

После брижљивог испитивања велградског живота је дај амерички лекар утврдио је ово: „Људи у градовима се више не смеју и не певају. Већина је уморна и депримирана. Они од лекара траже средства за јачање за дан, а за ноћ средства за умиривање. Ту није заправо у питању нека стварна болест али људи су на неки начин исцрпљени и више нису у стању ничему да се радују. Њихова лица су брижна, згрчена и напрегнута и одражавају унутрашње стање њиховог организма“.

У Паризу је пре неколико година један лекар поставио своју „науку о лечењу помоћу смећа“.

Када би њему дошао неко и потужио се на стомак и црева, ако се није радило баш о гнојном запаљењу слепог црева јер то више није за смејање, он је једноставно „преписивао“ — смењ! У својој ординацији имао је пун орман грамофонских плоча са којих су репродуковане најновије шале. Ако би његови пацијенти почели да се савијају од смећа доктор је чврсто веровао да су на путу оздрављења. Кажу да је овај лекар постигао изванредне успехе овом својом методом!

Чувени психолози у последње време све више заступају мишљење да смењ треба свесно неговати, макар у почетку и не био „сасвим прави“. Јер човек који се макар и само „споља“ смењ не може у својој унутрашњости да се изједна од зависти, љубоморе или мржње. Спољни изглед да-

По смењу се познаје тип и карактер ЧОВЕКА

зика и гркљана и дах на махове опет излази кроз уста. Ваздух се стално удише и издише. Гркљан вибрира и пушта из себе гласове хо, хе, ха, ху или хи. Човек се толико почне смејати да му се „трбух тресе“.

Када се људи заправо смеју?

Модерни психолози су поставили ова основна правила: оптимиста се често смеје, песимиста ретко а мрзовољан човек се труди да се уопште не смеје.

Али научници који се баве смењом — постоје и такви — пронашли су још и друге интересантне чињенице у вези са овом појавом. Модерна психологија разликује: „типове за смењ“ (С типове) и „озбиљне типове“ (О — типове).

С-тип се често радосно и одушевљено смеје, док О-тип пада у очи својим укоченим држањем тела. Психолози такође већ дуго времена знају да се по начину смејања може упознати и сам човек.

У смењу се разликују словови ха, хе, хи, хо и ху. На основу многобројних запажања, испитивања и експерименталних научници су утврдили и „карактерно значење“ ових слогова.

ШУМ И ДИМ

Два мађарска проналазача, Грегус и Липовец открили су нов начин „спасивања“ градова од дима. Наиме, они су утврдили да гориво сагорева знатно боље ако се у пећи производи јак шум. За време опита у велику пећ на нафту била су постављена два гене-

ратора звука, заправо две обичне сирене с парне локомotive. Звучна енергија, или једноставније речено шум, омогућила је потпуно сагоревање тако да у гасовима који се при томе стварају нису могли бити пронађени никакви трагови употребљеног горива.

ПЛУТОН У ЦИРКУСУ

БЛЕСАВКО! ДОБРО ЈЕ ШТО СКАЧЕШ КРОЗ ОБРУЧ... АЛИ НЕ КАДА САМ ЈА ИЗА ЊЕГА!

АКО БАШ ТОЛИКО ЧЕЗНЕШ ЗА РАДОМ... МОЖДА КУ МОКИ ДА ТЕ ЗА НЕШТО ПАМЕТНО УПОТРЕБИМ!

АВ!

САМО СТОЈ МИРНО... ОВДЕ ПОРЕД ТЕКОА И ПЗЕРА! САВРШЕНО МИРНО... И ТО ЈЕ СВЕ ШТО ТРЕБА ДА РАДИШ У ОВОЈ ТАЧКИ!

ПИРАМИДА! ХОП, ФИФИ! ХОП, АРМАНЕ!

Али, то толико дуго траје

САД ТИ, ЖАК! ХОП, КОЛЕТА!

УФ!

ПА, САД НИКО НЕ МОЖЕ ДА КАЖЕ ДА ПЛУТОН НЕ РАДИ.

ОХИ НЕ!

КЕВ!

ООО!

КЕВ!

ХУФ!

ТРЕБА МАЛО ДА ПРЕДАХНЕ

СТАРИ ВАКРОРЕЗ: НАПАД ШВЕДСКИХ ТРУПА.

ПОДЗЕМНА ЋЕЛЕ-КУЛА

У крипти катедрале св. Катарине у Опенхајмеру, у Немачкој, налази се 20.000 лобања бачених јед на другу. То су остаци шведских и шпанских војника палих 1632. године у тридесетогодишњем рату за време једне жестоке битке у којој је шведски вла-

дар Густав Адолф успео да се пребаци на лево обалу Рајне. Тадашњи становници Опенхајмера сакривали су погинуле у „капели мртвих“. Током векова лобање палих војника представљале су атракцију за све посетиоце овог малог града познатог ина-

че по свом добром злику. На зидовима крипте могу се видети потписи посетилаца из 17. века исписани немачки, енглески, италијански, француски и холандски. И данас ова крипта привлачи многобројне туристе из свих крајева света.

Возови са новим кочницама

Белгијска железница је у- вела нове кочнице на возови- ма који саобраћају између Ан- верса, Брисела и Шарлроа.

Ове нове кочнице у облику диска већ се употребљавају за авионе и аутомобиле и показале су се боље од досадашњих јер су еластичније, трајније и много тише.

Све књиге, акти, писма, новине, који су се појавили средином 19. века распали се кроз коју деценију — утврдили су амерички научници — а томе је узрок начин производње хартије.

Већ дуже времена се велике књижевне туже на невероватну непостојаност модерне хартије. Јавна библиотека у Њујорку извештава да само одржавање књига стаје упола мање него набавка нових. „Одбор за помоћ књижицама“ је зато покренуо испитивање тога проблема.

Рестауратор докумената Бароу побео је мишљење које је дотад владало да је узрок распадања ваздух који садр-

МОДЕРНА ХАРТИЈА НЕМА ДУГ ВЕК

жи киселину. Доказао је да и документи на „модерној“ хартији иако су били потпуно херметички затворени показују исте знаке: брзо потамне и постају ломљиви као и књиге које се чувају у отвореним полицама књижица. Бароу је испитивао чврстоћу хартије 500 књига штампаних после 1900. и установио да је хартија књига од пре само девет година већ изгубила 60% своје првобитне чврстине. Књиге из прве декаде нашег

века сачувале су само још 4% чврстоће и стога постале тако рећи неупотребљиве.

Најновије књиге показивале су се врло „киселе“ у хемијској реакцији, док су старије имале само неколико процената почетног ступња киселине. Бароу је доказао да киселине у хартији представљају главни разлог њене неотпорности.

Разарајуће киселине, међутим, не налазе се у хартији која је произведена од крпа. Бароу је сада произвео хартију којој је одузета киселина и која је засад постојана.

ЛЕГЕНДА О МАЈЦИ СА НАЈВИШЕ ДЕЦЕ

Ко има времена и могућности да прелиста старе хронике у замку Хорбек на реци Некару и да разгледа стару малу цркву у Бенингхајму, градињу који дежи тридесет километара северно од Хамбурга, дознаће да је ту пре 450 година живела жена која је имала педесет троје деце.

На једном од зидова цркве виси слика која потиче још из времена реформације. Како каже натпис на самој слици, она представља „Барбару Шмоцерин Адама Штрацмана. Брачну жену са њених петнаест кћери. Синова и кћери укључно LIII у једном браку рођених“. Десно на слици клечи „Шмоцеринка из Бенингхајма“ са 15 кћери, а лево њен муж са њихових 38 синова. Један стих и један број исписан римским цифрама кажу да је жена донела на свет последње од своје педесет троје деце 1498. године а да је умрла 1503.

Могућност да једна жена донесе на свет толики број деце медицина одриче и њеном тврђењу треба веровати. Ипак, занимљиво је да овај невероватан случај потврђују реприси два прастара сведочанства. Једно је протокол који је 1498. године диктирала сама Шмоцеринка једном свештенику, а друго је

извештај градског суда града Бенингхајма из 1509. године сачињен за цара Максимилијана који је чуо о овој необичној жени па је затражио званичну потврду о броју њених потомака. У том извештају Максимилијану каже се, између осталог, да је од 53 детета деветнаесторо било толико сићушно и слабо „да ни до крштења поживели нису“, а да од осталих ни једно није живело дуже од седам година. Даље се у извештају може наћи да је Шмоцеринка осамнаест пута донела на свет по једно дете, пет пута

близнаке, четири пута тројке, једном шесторке, а једном чак седморке.

Легенда о педесет тројком материнству Барбаре Шмоцерин занимљива је само као — легенда, која се одржава готово пет векова. Данас она представља још нешто: прворазредну атракцију за туристе који, кад се већ нађу у овом делу Немачке, не пропуште а да не сврате у Бенингхајм да би видели стару слику на којој је насликана ова многобројна породица.

БРАВОВО

Још пар јаких завеслаја... и стари рибар Антонио је први прошао кроз циљ.

РЕПУБЛИКА СВЕТОГ МАРКА ПОШТУЈЕ СВАКОГ ПОБЕДНИКА. ЗЛАТАН ЛАНАЦ ЈЕ НАГРАДА ПРВОМ...

ПРИЗИ, СТАРЧЕ, И УЗМИ НАГРАДУ.

НИСАМ СЕ БОРИО ЗА НАГРАДУ, ГОСПОДАРИ, ОВО ЈЕ БИО ЈЕДИНИ НАЧИН ДА ЛАЗАМ ПРЕД ВАС...

ИМАО САМ ПЕТ СИНОВА. ЧЕТВОРИЦА СУ ПОГИНУЛА НА ГАЛИЈАМА. САДА СУ МИ И НАЈМЛАЂИ ОДВЕЛИ. ОСТАВИСТЕ МЕ, ЈАДНОГ СТАРЦА, ДА УМРЕМ БЕЗ ИКАКВЕ НАДЕ. ВАС МОЛИМ ЗА СИНА... НЕКА МИ ТО БУДЕ НАГРАДА.

О ТВОЈОЈ МОЛБИ РАСПРАВАЈАКЕ ВЕКЕ ТРОЈИЦЕ! НЕКА ДОБЕ СЛЕДЕЋИ ПОБЕДНИК ПО НАГРАДУ!

АЛИ ДРУГИ ПОБЕДНИК НЕСТАО ЈЕ У ЈЕДНОМ ОД МНОГОБРОЈНИХ КАНАЛА ВЕНЕЦИЈЕ.

У минулом рату стотине хиљада људи доживеле су разне

ДРУГАРСТВО

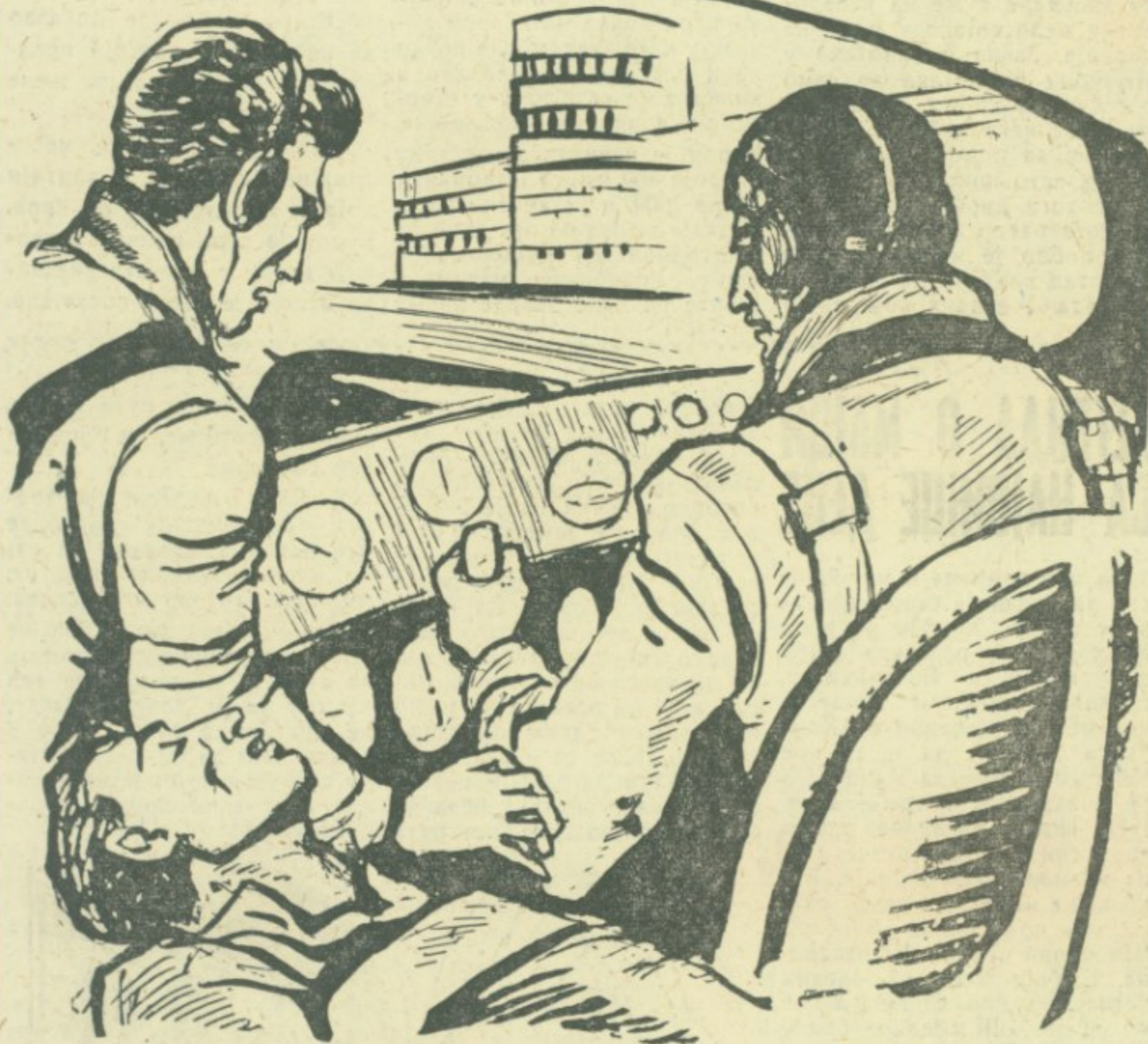
Сумпор и артеросклероза

Научни сарадници Букурештанског института за балеологију и физиотерапију разрадили су метод лечења артеросклерозе — сумпоритом водом. Запазивши код оболелих од ове болести недостатак сумпора у зидовима артерија, они су доказали да се тај недостатак може надокнадити инјекцијама сумпоровите минералне воде.

Лечење сумпоровитом водом потпомаже активизацију размене материје, доводи до снижења артеријског притиска и спречава сужавање крвних судова. На тај начин нарушава се злокобни круг који води старењу организма, обољевањем срца и срчаног крвотока.

Ампуле за интрамускуларне инјекције пуне се директно на сумпоровитом извору, затварају се на лицу места на начин који осигурава стерилност и шаљу у болнице и амбуланте.

У сумпоровитим бањама болесници се подвргавају комплексном лечењу, а лечење инјекцијама могу да наставе код куће.

и необичне судбине. Ево једног записа о другарству... То је било 1944. године... Те ноћи звезде над Француском сијале су необично јасно...

Већ су улетели у густ сноп противавионске ватре, а упозорени су да се и немачки ноћни ловци налазе у ваздуху.

Великокалибарско противавионско зрно експлодирало је испод самог Ш-Шефера и за трен га обасјало леденом плавом светлошћу да би одмах затим утонуо у још црни мрак. Истовремено са блеском чуо се оштар звук челика који цепа танке алуминијумске плоче. Услед притиска бомбардер се одигао и нагао на десно крило. За тренутак је остао да виси а затим почео стрмоглаво да пикира право у ватру противавионских топова. Оштар мирис експлозива испунио је авион.

Полуошамућен Дуглас се једва подигао и почео да тетура ка пилоту и његовом заменику. Капетан Тенсон је лежао без свести, пресамићен преко команде а заменик је био мртав. Авион је без управљача све брже падао ка Паризу. Дуглас је некако извукао пилота из седишта и сео на његово место. Довхатио је команду и лагано извукао авион из обрушавања. Укључио је слушалице и уста новио стање у авиону: сви осим заменика пилота били су живи и неповређени, а пилот Тенсон као да је имао тежак потрес мозга.

Четири јака Халифасова мотора повукла су апарат у висину. Решио је да узме курс ка обали и да бомбе избаци кад се буде нашао над Ламаншом.

Дуглас није био пилот мада му је Тенсон понеки пут дозвољавао док су летели над Енглеском да седне за управљач тешке четворомоторне машине. Знао је шта треба радити да би се машина одржала у ваздуху, али то је било све. Појма није имао како да спусти авион тежак за атерирање чак и професионалним пилотима. Зато није ни помишљао да покуша да се спусти наго је одлучио да кад стигну над Енглеску искочи падобраном — са свима.

Обавестио је преко радија команду аеродрома о својој ситуацији и добио упут да над пустим пределом близу обале упуту авион ка пучини да се сруши у море а он са посадом искочи падобранима.

До тог тренутка све је изгледало једноставно, али му погледа паде на онесвешеног Тенсона. Причврстивши команду устао је и прегледао рањеног команданта. Изгледао је ужасно: поред потреса мозга, повређена му је била свакако и кичма. Дугласу би јасно да он не би преживео пад падобраном чак и ако

то не би ни сазнао. Могао је да нареди свима да искоче и да он, за њима, учини то исто, а Тенсона да остави у авиону који ће потонути у таласима негде на пучини.

Тенсон можда не би преживео ни кад би се авион спустио. То је ипак био први трен кад је Дуглас помислио да покуша са спуштањем Халифакса на земљу. Борио се да одагна ту луду идеју и сетио се неких случајева када су и искусни пилоти гинули приликом покушаја да атерирају са овом новом и тешком машином. А онда је опет погледао Тенсона који је беспомоћно лежао у једном углу кабине.

Брзо се вратио на своје место. Преузео је команду од аутоматског пилота и чуо свој сопствени глас како говори у интерфону:

— Свим члановима посаде... свим члановима посаде... Покушаћу да атерирам. Изгледа на успех готово нема. Свако ко хоће може да напусти авион одмах!

Неколико тренутака у слушалицама је владао тајац. А онда су почели да се јављају један по један.

— Ти си луд, Дугласе, али остају с тобом да видим како ћеш се разбити! — рекао му је митраљезац.

— Дођавола, неко ће морати да одржава везу са земљом, покојниче. Остајем! — нашалио се телеграфиста.

Слични су били и остали одговори. Дугласу је било и мило и криво што свесно ризи-

кују животе. Рекао је само тихо:

— Хвала, момци!

Јавио је аеродрому да је променио намеру и да ће покушати да атерира. Доле је настала општа трка. Кола за гашење пожара пожурила су на крај аеродрома а за њима амбулантна кола. На командири торањ су стигли сви официри из штаба. Из даљине се чуло брујање мотора а ускоро је ниске облаке пробио велики труп Халифакса. Летео је са смањеним гасом. Дуглас је одлучио да прво надлети писту и извиди како стоје ствари па да тек при другом кругу покуша да се спусти.

Авион је протутњао поред командног торња на неколико метара. Онда су мотори јаче загрмели и он је поново ухватио висину.

Дуглас је направио велики круг и поново почео да одузима висину. Никад не би веровао да земља може да се приближава таквом брзином. Осећао је како му грашке зноја хладе чело. Лагано је гурао палицу од себе док је руком одузимао гас. Писта је била на свега неколико метара од истурених точкова.

Нагло је одузео гас и повукао команду к себи. Осетио је јак удар точкова о тло. Авион је одскочио. Чинило му се да му команду излећу из руке. Дошао је сасвим мало гаса па опет одузео. Други удар... па трећи и авион је почео да рула низ бетонску писту. Поздравило их је громко „Ура“.

би му се падобран аутоматски отворио. Нико осим њега није знао да је Тенсон још жив и нико

Тренутно су у мају 1944. године обустављени са везнички напади из ваздуха на велике градове у Хитлеровој Немачкој да би се концентрисали на важне комуникационе центре у Француској и Белгији. Требао је онемогућити саобраћај пред инвазију у Нормандији.

Те ноћи су звезде над Француском сијале необично јасно и светлост је испуњавала стотине бомбардера који су као непрекидна трака летели ка свом циљу у близини Париза.

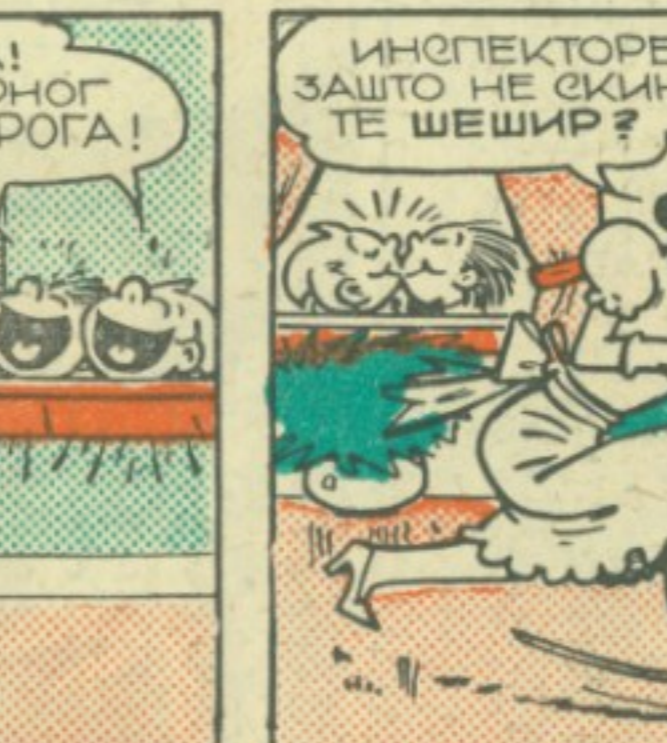
Наредник Дуглас, навигатор бомбардера који је носио ознаку Ш-Шефер, лепо је видео како је противавионска артиљерија отворила ватру на прве авионе далеко испред њега. Одмах затим заслепила га је светлост магнетијумских ракета које су авиони извиђачи избацивали да би бомбардерима означили циљеве. У слушалицама је зачуо обавештење команданта ескадриле својим људима:

— Не обраћајте пажњу на црвене сигнале... не обраћајте пажњу на црвене... бомбардујте само зелене циљеве... понављам, само зелене!

Ово се односило на ознаке које су ескадриле Москигоса избацивале над циљевима непосредно пред напад. Грешком су, вероватно, у првом налету, избацивали пре времена црвене сигнале тако да су у другом налету морали означити циљеве зеленим.

ВЕШТАЧКИ НЕУРОН

Јапански научници су успели да добију један електронски неурон (нервну ћелију) који одговара једној ћелији човековог мозга. Сада разматрају на који начин да групују 14 милијарди ових неурона да би добили електронски мозак који би био способан да прецизно обавља све послове као човек.

"НЕБЕСКИ" САТ

Кинески астроном Су-Сунг је 1092. године конструисао за свог цара један астрономски сат. Тај сат — који је описан у неком старом кинеском рукопису — представљао је донекле мистерију. За покретање сата је служила вода, управо нека врста воденог точка, али је цео сат био сасвим друкчији од оних покретаних водом. У ствари, када се недавно ра-

справљало о Су-Сунговом сату у књизи „Небески сат“, ви дело се да је он био од великог значаја за настајак механичког сата, управо, попунио је један беоучуг који је доскора недостајао у развоју сатова — од оних које је покретала вода у старим временима до првих механичких сатова који су на западу рађени у средњем веку. Цела конструкција подсећа на тип

механичког сата који је усавршаван крајем XVII столећа у Европи.

Постојао је још један проплет: механизам како су га описали стручњаци оног времена није могао правилно да ради, дозвољавао је да се водени точак окреће уместо да иде у низу постепених корака. Сада су инжењери, боље рећи Одељење за механичку и поморску технику на Универзитету у Њукаслу проучили механизам дрвореза приказаног у старој кинеској књижи. Пронашли су на дрворезу два детаља која нису била правилно описана у тексту. Функција једног од њих била је ипак очигледна, али другог, који је са кинеског текста преведен као „нека врста направе у виду звезде“ била је и даље загонетна. Инжењери су израдили модел сата према Су-Сунговом сату, али кад су хтели да га ставе у покрет, видели су да морају уградити још један део, тзв. брегасти прекидач, који је готово истог облика као „направа у облику звезде“ из кинеског рукописа. Тиме је закључено једно поглавље у дуготрајном истраживачком раду.

И ПОРЕД СВЕГА...

И поред сталног повећавања броја трговачких авиона, несрећних случајева је три пута мање него пре десет година.

НАЈУДАЉЕНИЈА ЗВЕЗДА

Један совјетски астроном је недавно помоћу својих апарата одредио удаљеност најудаљеније звезде: 10 милијарди светлосних година. Али она се још удаљава од Земље — сваке секунде по 165.000 км. Ово је досад најудаљенија звезда чију су удаљеност измерили астрономи.

МАЧКЕ, ОМИЉЕНЕ ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ, ПОД ЛУПОМ НАУЧНИКА КОЈИ ИХ ПОСМАТРА ИЗА СТАКЛЕНОГ ЗИДА

Зашто мачке пређу

Зашто источноафричке сервал мачке стално забављују главу када се свађају? Зашто мачке уопште пређу? Ове и друге проблеме истражује др Лејхаузен у Макс Планковом институту за психологију понашања животиња.

Доктор Лејхаузен и његова асистенткиња проучавају у институту у Вуперталу 32 мачке из једнаест различитих врста. Сврха је да протумаче односе и њихово понашање у свим ситуацијама.

— Све што видим посматрајући мачке бележим — каже доктор. — Када запазим неко одступање почињем са анализама и упоређењем.

Његове две сервал мачке испружају главе увек када им прети пораз у свађи. Али, зашто мачке пређу? То може да има различите узроке: неки пут је то глас који изражава задовољство а неки пут молба за смирлост коју болесна, плашљива или побеђена мачка упућује човеку или домаћој животињи. Пређење мачке дакле представља „средство“ споразумевања које може да

се упореди са љубазним осмехом човека

У институту мачке имају своје небројене кавезе одвојене од велике радне просторије стакленим зидом кроз који их посматра истраживач.

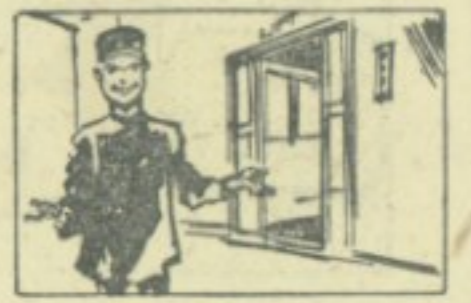
За посматрање и боље упознавање мачака доктору Лејхаузену служи и филм на коме су оне снимљене у свим животним ситуацијама.

Један уређај омогућује да се светлост у кавезима неприметно регулише а то је важан услов за мир и хладнокрвност животиња.

Опсежни експерименти дају важне резултате о типичном понашању при коме се јасно показује сличност али и разлика између реаговања животиње и човека.

Јесће ли већ чини да...

... најсигурније возило у САД је — лифт. Од 28 милиона Амери-

канаца који су употребљавали лифт прошле године страдало је свега њих седам од њега или у њему.

... француска публика највише воли своје филмове: 51% а затим долазе амерички 29,6%, италијански 6%, немачки 3,4%, енглески 3%.

... муслин је добио име по великом ирачком граду Мосулу где је фабрикован.

... Јапанци имају шест телевизијских канала на којима дају представе у 24 часа.

Према овоме би се рекло да многа воле телевизију.

... веровање да су само људи у зрелијим годинама способни да направе неко значајније дело, демантује чињеница што у једном од главних француских нуклеарних центара просечна старост истраживача износи 33 године.

... супротно Европљанима Американци секу одмах сво месо у свом тањиру и једу га левом руком. Легенда каже да је то остало

Још из доба освајања Америке када су пионери морали да имају једну слободну руку да би могли да пуцају.

... године 1709. је владала тако страшна зима да се хлеб за време обеда смрзавао а залеђено вино је звецкало у бокалим.

... у току зиме године 1788/1789, Париз је 86 дана остао на минус 32°.

... цвет далију открио је шведски ботаничар Дал и по њему је добила име.

... живот у топлим крајевима протиче с много мањом потрошњом хране него у хладним пределима. Због мале потребе за храном смањени су и унутрашњи органи животиња.

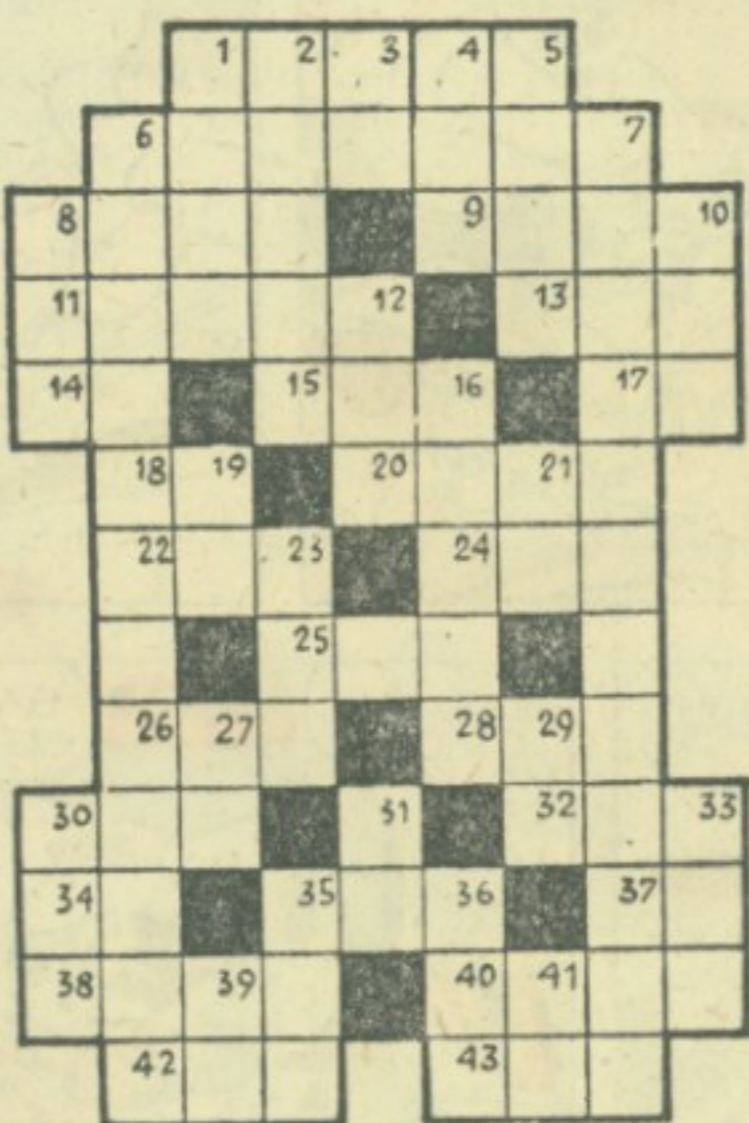
То је, како се мисли, довело до тога да је у индијским птица и сисара тежина срца, желуца, гуштераче, јетре, бубрега, као и дужина

прева мања него у њима блиских врста на умерених климатских области.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) врста пливачког стила; 6) град у Немачкој; 8) врста спорта; 9) средство за наркозу; 11) град у Јапону; 13) врста инсекта; 14) истурени део копна у море; 15) похвална песма; 17) иницијали презимена и имена нашег комедиографа („Избирачица“); 18) предлог; 20) мала земља у југозападном делу Арабије; 22) хемијски елемент; 24) наш вољивина („Људевит“); 25) град у Француској; 26) град на Јадрану; 28) свеза; 30) острво у Јадранском мору; 32) жалосна врба; 34) хемијски знак за нитро; 35) град у Немачкој; 37) река у Сибиру; 38) кухињска потребница; 40) италијанска новинска агенција; 42) стара мера за тежину; 43) морски сисар.

Усправно: 1) река у Далмацији; 2) оштро; 3) старо словенско азбуке; 4) немачки сликар (Фриц); 5) годишње доба; 6) углед; понос; 7) недостатак стрпљивости; 8) рудник у Србији; 10) речна и морска животиња; 12) речено острво; 16) византијски сребрни новац; 19) музичка нота; 21) иницијали нашег нобеловца; 23) јединица за мерење времена; 27) иницијали аутора „Мала Флорамин“;

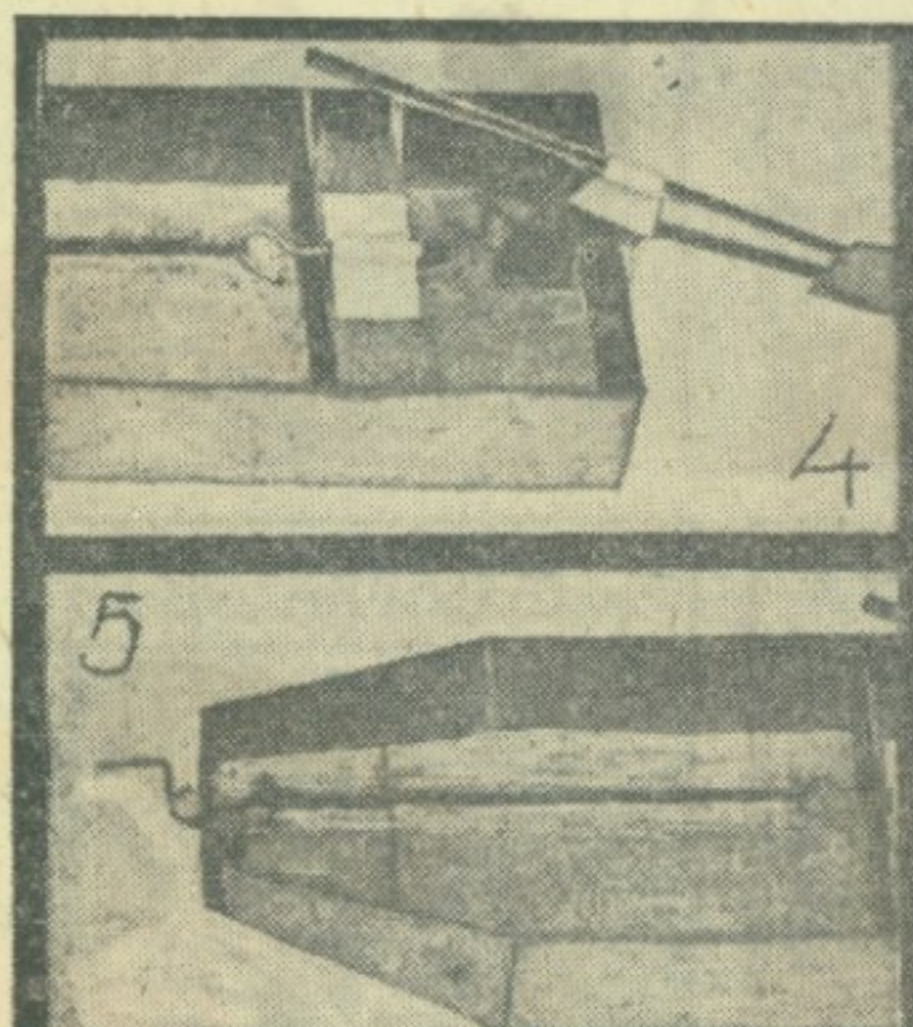
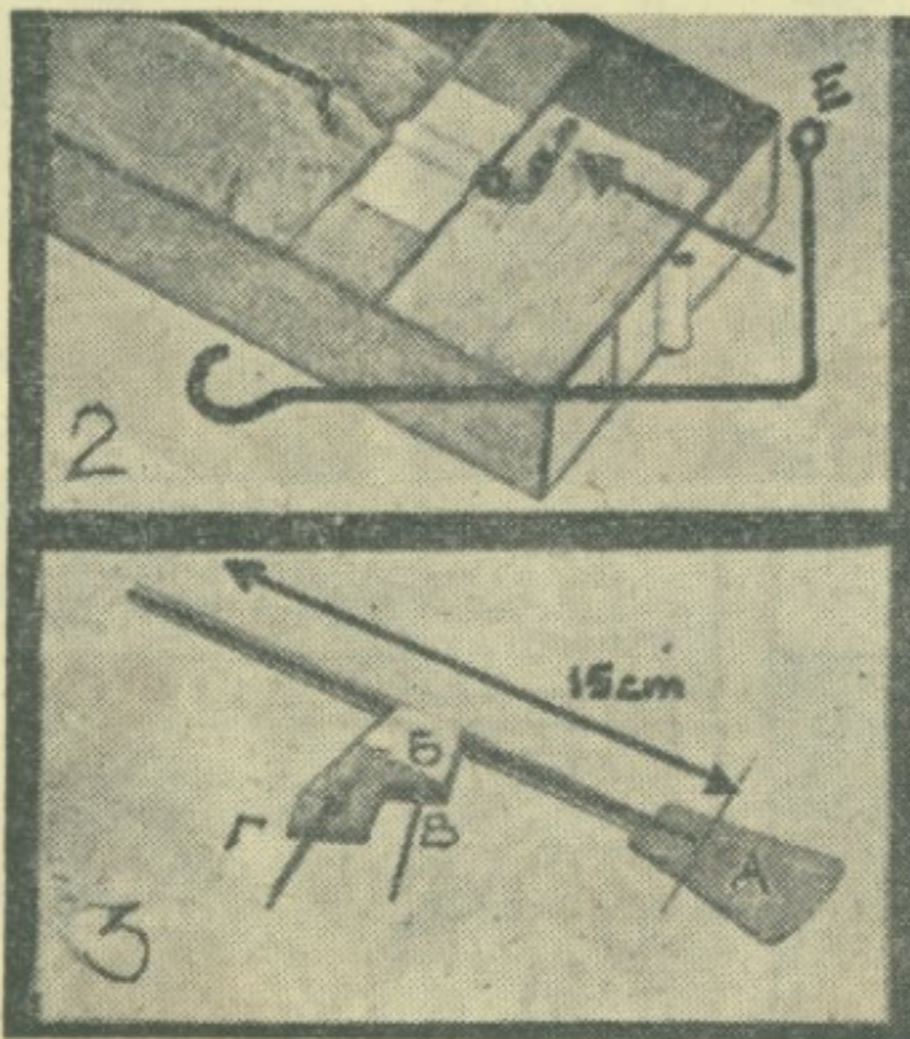
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Рем; 4) Крв; 7) миксер; 9) англ; 10) мако; 11) реми; 12) Спрд; 14) Перикле; 16) Кораб; 17) ало; 19) оп; 20) тип; 22) Ин; 23) Јап; 25) алато; 27) Јагника; 30) драма; 32) обол; 34) укор; 36) пиво; 37) Тиса; 38) Ака; 39) рам.

29) упитна речца; 30) друга; 31) хемијски знак за алуминијум; 33) грубо сукно; 35) наша река; 36) индустријска биљка; 39) врста першуна; 41) негација.

Усправно: 1) рима; 2) Ера; 3) миксер; 4) кнедла; 5) Рим; 6) клис; 8) Сократ; 9) арак; 13) рибизла; 14) Поплај; 15) елита; 16) кеј; 18) оно; 21) Плимут; 24) Палдова; 26) Акакир; 28) грло; 29) Попа; 31) грам; 33) бик; 35) оса.

НАПРАВИ САМ

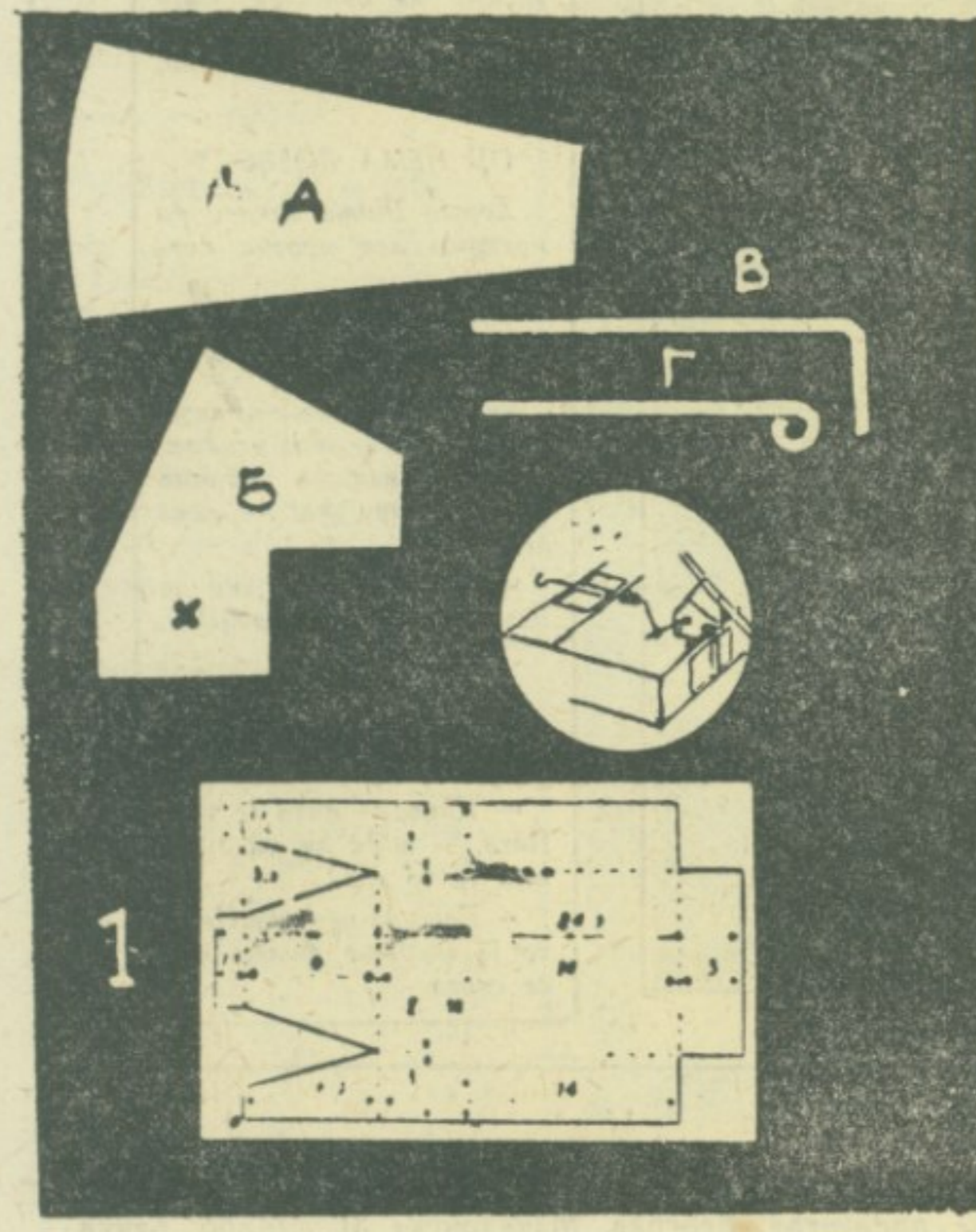
ТОТО — ВЕСЛАЧ

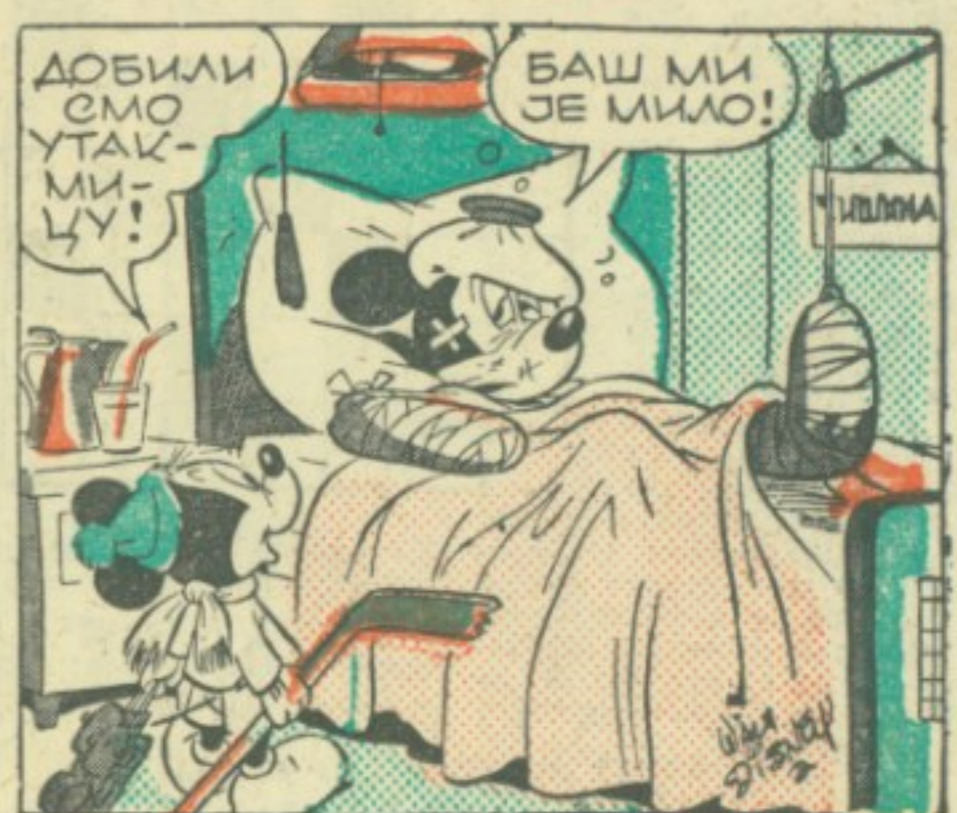
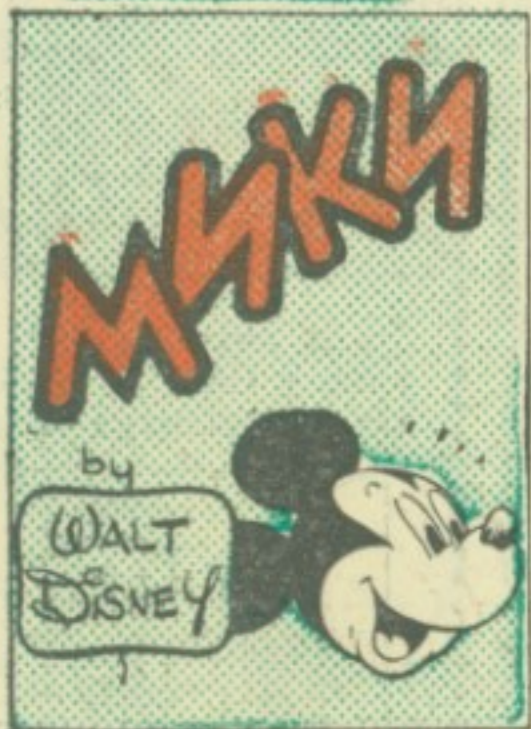
Тото-веслач је комична фигурка која вози помоћу једног весла чамца, покреће га леводесно захваљујући једном ластичу намештеном у трупу чамца. Израда чамца: труп изрежете од комада картона (1) савијте га где треба (по тачкастим линијама) и залепите лепком. Седиште 2x8 см (сл. 2) начините такође од картона и залепите га 4 см далеко од задњег дела чамца. Направите куклицу за ластичу (Б) од жице и провучите је кроз цевчицу од алуминијума и папиром залепите за куклицу. Ставите још и две перлице да би се избегло трење. Весло (сл. 3): од дрвета начините дршку дугачку 15 см а допацицу (А) од картона; део (Б) такође од картона али искројте двоструко (симетрично) да бисте у унутрашњости залепили куклицу дршке В. причврстите покретни део дршке (Г) малим патент-ексером у тачки Х и залепите за дршку весла папиром. Дршку (В) забодите у мању алуминијумску цев учвршћену на задњем делу трупа (сл. 4) и забодите крај дршке (Г) у куклицу (Е)

где је стрелицом показано на слици 2. Тако, окрећући се, ручица од куклице за ластичу ће вући весло с лева на десно захваљујући полузи Г.

Да бисте завртели ластичу намештите на предњем делу чамца једну ручицу и навиците једну перлу да би се ублажило трење. Њеном ћете куклицом провученом у унутрашњост прикрити ластичу. Забодите споља једну чиоду кроз оградлу брода у запущач од плуте залепи се у унутрашње стране, да би се о чиоду наслањала ручица после навијања. Кад ручицу пустите ластичу ће се одвијати и Тото ће својски почети да весла.

Вашиг Тотоа начините од картона, према нашем цртежу, и залепите га за десну страну чамца. Десна његова рука нека буде дужа и од савитљивог папира из свеске. Залепите је за Тотоово тело и за један крај весла.

ЦИХАЗАРА

Ква-Ква!

Учећује Паја Патак

ЉУТ ЈИ

— Зар не мислиш, — ни-
та учитељ Гаја, — да би
твој ујак могао да ти по-
каже како се раде задаци
из рачуна.
— Он неће, — каже Гаја,
— љут је на вас што сте
му прошлог мута дали
двојку.

УГАСИ РАДИО!

Отинли Пата и Паја у
оперу да слушају „Лоен-
грину.“ Једва је прошло 15
минута кад Паја уморан од
дневног рада заспа.
Одједном одјекну фор-
тисимо из оркестра. Паја
се трже и гласно рече:
— Пато, угаси тај радио,
молим те.

ОН НЕМА ДОЗВОЛУ

Дошао Шиља лекару да
потражи лек против нер-
возе.
— Знате ли шта вам иза-
зива нервозу? — пита за
лекар.
— Како да не, — каже
Шиља — то је због пецања.
— Па пецање обично
делује умирујуће! — каже
лекар.
— Да, то знам, али ја
немам дозволу за пецање.

ДОБЕ МУ ИСТО

Мала Цица за доручком
прича шта је сањала.
— Цицо, — пита је тета
Пата, — а да ли ти знам
шта је то сан?
— Како да не, тета Пато,
то је гледање филма док
се спава.